

Revista de Salt

la farga

NOTICIES BREUS

El nou Parc d'Aigües Braves de Salt ja és una realitat

L'ajuntament de salt compra la fàbrica Gassol
El consistori considera l'adquisició de l'antiga fàbrica tèxtil com una oportunitat per a l'ampliació d'equipaments, la protecció del patrimoni històric del municipi i per controlar el desenvolupament de la zona i evitar l'especulació'

El Teatre Municipal de Salt estrena nova grada amb butaques més còmodes i potencia la polivalència de l'espai

Salt consolida el campament dels Reis d'Orient a la Coma Cros i potencia el recorregut de la cavalcada

L'Ateneu de la Coma Cros tança l'any amb 150 activitats i 5.000 participants

L'espectacle de música i poesia Les Veus de Salt celebra el 10è aniversari

Revista de Salt

la farga

La trobareu en els següents llocs de Salt

Fleca Parramon	Casal Les Bernardes	Biblioteca lu Bohigas
Casal de Jubilats	Farmàcia Baleri	Farmàcia Plaça dels Peixos
L'Estanc 1 de Salt	Fleca Cervantes	Cooperativa del Veïnat
Pastisseria Negrell	Pastisseria Margenat	Carns Ca l'Andreu
Farmàcia Aguer	Farmàcia Domènech	Teixits Agell
	Ajuntament de Salt	

Índex

Breus	2
Editorial.....	3
Entrevista.....	4
Col·laboració	7
Converses a mitja tarda	9
Cultura	11
Petits contes.....	15
Recomanació llibre.....	16
Cinema	17
Tradicions catalanes.....	18
Salt independent	19
Pessics d'art i ecologia.....	20
Salt, carrer a carrer.....	22
Solidaritat.....	24
Ensenyament.....	26
Jardineria.....	28
Casal Les Bernardes.....	30
Salut	32
Esport.....	34
El temps.....	36
Gastronomia.....	37
Dona sang	37
Demografia.....	38
Poti-poti	39
La mirada insòlita	40

La Farga no se solidaritza necessàriament amb les opinions expressades en els articles signats i no es fa responsable del seu contingut. La Farga autoritza la reproducció dels articles sempre que se n'indiqui la procedència.

amb la col·laboració de:

La Farga és una revista dedicada al poble, amb la finalitat d'arribar a cada casa, apropar els nostres veïns i veïnes i fer-los sentir protagonistes dins les nostres pàgines; que reconguin racons del poble, que llegeixin escrits, textos i informacions, tots dins el nostre entorn. Desitgem que cada dos mesos, quan surti a la llum, pugueu gaudir-la de forma gratuïta.

El consell de redacció de la Farga treballa per fer-la cada dia millor, i sobretot, perquè vosaltres lectors i lectores la seguiu gaudint. De cares a aquest any, intentarem fer petits canvis, renovar el format i fer-la més actual; és per aquest motiu que avui, l'editorial va dedicada a la nostra estimada revista.

Des d'aquí us demanem una petita col·laboració: no només necessitem persones que ens llegeixin, sinó també, que ens escriguin. Ens agradaria fer una petita secció on inclouríem un "RECULL DE CARTES" dirigides a la població: cartes de demandes, de consells, de suggeriments... totes seran molt ben rebudes. Les podeu enviar a lafarga@revistalafarga.cat

Dia a dia, treballem per una millor edició. Mes a mes, intentem publicar els escrits, articles i informacions que ens arriben, així com també els de la nostra redacció. Any rere any intentem arribar a més col·lectius, no només gent gran, escoles, entitats... sinó també a persones individuals. I és que fer una revista per al poble amb una edició de qualitat no és fàcil, i per això ens cal la vostra ajuda. Gràcies a les subvencions de l'Ajuntament i de la Diputació, així com també amb els ingressos de tots els anunciants podem anar editant la revista, tot i que cada vegada costa més avançar.

Des d'aquí desitgem que la Farga no s'aturi i que vagi complint anys. Aquest curs la revista celebra 44 anys, amb una tirada de 1.300 exemplars bimestrals, i més els 1.500 exemplars de l'extra de juliol. Voldríem demanar a tots els que pugueu un recolzament perquè aquesta revista, la nostra i la vostra, faci molts més anys. Llarga vida a La Farga.

Consell de Redacció de la Farga

lafarga@revistalafarga.cat
www.revistalafarga.cat

ANY XLIV NÚM 343 FEBRER DE 2023

EDITA: Associació La Farga - Revista de Salt

DIRECCIÓ: Júlia Pujolràs

COORDINACIÓ: Benet Boada

ADMINISTRACIÓ: Anna Clarà i Eva Guillaumes

CONSELL DE REDACCIÓ: Carme Torrent, Agnès Cabezas, Anna Clarà, Josep M. Pla, Carme Garriga, Júlia Pujolràs, Pilar Velázquez, Robert Fàbregas i Benet Boada.

MAQUETACIÓ: Setdedisseny

IMPRESSIÓ: Impremta Pagès

REPARTIMENT: Prodifusió

PREU: 2,00 euros

Contacte per anunciants:

lafarga@revistalafarga.cat - Tel. 650755567

COL-LABORACIONS: Lluís Mateu, Núria Heras, Joan Serrat, Xavier Cassany, Casal Bernardes, Fundació Elna, Joan Carandell, Xavier Margenat, Xavier Besalú, Institut Salvador Espriu, Escola Pompeu Fabra, Escola Fedac, Miquel Berga, Equip Farmàcia Baleri, Càritas Salt, Maria Rodríguez Peral de Les Cuineres de Salt, Gerard Taulé (Salt-XOM)

PORTADA:

José Ruz

Títol: Entrada a Salt

Tècnica: Fotografia

CONTRAPORTADA: Lluís Mateu

CORRECCIÓ: CPNLP

DIPÒSIT LEGAL: GI-356/1979

Nom: **José Ruz Pérez**
Nascut el **1978**
Resident a: **Girona**

Professió: encarregat de magatzem en una empresa de reciclatge de ferralla i fotògraf.
En José Ruz ha exposat les seves fotografies al Museu de l'Aigua ("Els colors de l'aigua") i a les Bernardes ("Com viu l'altra meitat? Salt, un univers mític"), també a Torroella de Montgrí ("Rostres de ferro") i a la Pedrera de Barcelona en una exposició col·lectiva d'homenatge al fotògraf Xavier Miserachs.

Més info: <https://www.joseruzphoto.com/biografia.html>
<https://www.instagram.com/joseruzphoto/>

En José Ruz defineix la seva fotografia com a clàssica. Centrat en els retrats, li agrada treballar en blanc i negre, amb llum neutra, és dels qui encara imprimeix les instantànies i diu que no fa servir Photoshop. El seu estil ens pot recordar fotografies de temps passats, però tenint en compte el perfeccionisme estètic en el que vivim immersos, els seus retrats de gent normal, "de guerrers del dia a dia", amb rostres i pell forjada per la història de cada vida, resulten gairebé revolucionaris. La bellesa, ja ho diuen, està en els ulls del que mira, i sens dubte en José Ruz mira amb sinceritat, empatia i convertint en digne model a tots els que capta amb la càmera que sempre porta a sobre.

Com comences a interessar-te per la fotografia? El teu pare també feia de fotògraf?

El meu pare no s'hi dedicava al 100%, però era una part de la seva feina. Els meus avis tenien un bar en un càmping a l'Estartit i a les estones lliures el meu pare feia de fotògraf a la platja perquè la gent tingués un record. Té moltes fotos de l'època, sobretot parelles d'estrangers que passaven les vacances a la costa. Això abans era força comú, jo recordo que a Platja d'Aro, per exemple, passejant pel centre sempre trobaves algú que et feia una fotografia, et donaven un tiquet i si volies l'anaves a recollir a la botiga. Tot això ara s'ha

perdut perquè amb el mòbil la gent ja es fa fotografies de record.

Des de sempre has tingut aquesta afició?

Sí. Sempre havia anat fent fotografies, però el que m'hi va acabar d'enganxar va ser fer un curs a l'Eram, per aprendre més sobre composició fotogràfica; tenir més tècnica. Feia fotografies de paisatges, també de tipus urbex, és a dir, de llocs abandonats; també m'agradava fer retrats, però va ser al curs on em van fer veure que això últim era el que més destacava del meu treball, que tenien força i que havia d'especialitzar-me en això, i així vaig trobar el meu estil.

Ben diferent a fer paisatges perquè en el retrat hi ha una interacció clara amb la persona.

Sí, segurament és el més complicat, però també el que més m'agrada i m'enganxa del retrat: interactuar amb la gent, parlar-hi. El que em va molt bé, una mena de tàctica que segueixo, és la d'imprimir i regalar-los la fotografia. Això genera confiança i agrada molt, perquè tenir una fotografia teva en paper i conservar-la, a tothom li agrada.

Dius que vols anar contra les tendències actuals de tant de filtre i retoc.

A mi no m'agrada gaire la fotografia d'estudi, que tot estigui tan preparat. Els retrats que jo faig no són sessions fotogràfiques, només busco un lloc on hi hagi llum neutra -treballa sense flaix-, situo a la persona en

una zona que el retrat quedi net, i ja està. Els protagonistes són sobretot clients de la meva feina, que es dediquen a la ferralla, per tant d'alguna manera els conec, però de tota manera a la gent te l'has d'anar guanyant.

Sense amagar les imperfeccions.

Tampoc en diria imperfeccions perquè, per mi, no són imperfectes; per mi són persones molt maques. M'agrada la gent que té una història darrera i que se'ls veu al rostre: marques de la vida, de la feina... I és gent que és feliç, a la seva manera i dins del seu món. Sovint penso que per viure d'una altra manera no han de ser feliços i no és veritat. Per això, el que també m'agrada molt de fer aquests retrats és que puc entrar una estona al seu món. Potser podem pensar que algú que ven ferralla ha de ser d'una determinada manera i puc dir que, tot i que molts tenen una vida nòmada o fins i tot sense llar, la majoria són gent educada, molt respectuosos, parlen molt bé i tenen molta cultura.

Les teves fotografies s'han exposat al Museu de l'Aigua i a les Bernardes de Salt. Explica'ns de què tractaven aquestes exposicions.

La del Museu de l'Aigua era una exposició que se centrava en el tema de l'aigua. Van triar una fotografia meva de portada on es veien en primer pla les mans d'una persona d'origen gambià amb aigua. Pel que fa a l'exposició de retrats de les Bernardes, va sorgir perquè a un professor de l'Eram, en Josep Algans, li va agradar l'estil de fotografia que faig i em va proposar exposar-los. La veritat és que les fotografies les faig per mi, perquè m'agraden, no m'havia plantejat ensenyar-les a altra gent ni exposar-les, a banda de regalar-les als protagonistes. Va ser en Josep, que va fer de comissari, qui em va animar a fer l'exposició.

Val la pena donar-les a conèixer! També has exposat a la Pedrera de Barcelona i a Torroella de Mont-

grí, oi?

A Torroella de Montgrí ha estat la més recent, a finals del 2022, titulada "Rostres de Ferro". A la Pedrera vaig poder exposar una fotografia meva en un homenatge al fotògraf Xavier Miserachs. Hi vaig enviar el retrat d'un home a qui li volen els cabells i els va recordar una fotografia d'en Miserachs de Dalí, i per això la van voler incloure a l'exposició. Va ser un dels primers retrats que vaig fer a persones del món de la ferralla i va ser una mica de casualitat que el vent bufés així... Si ho hagués volgut fer expressament, segurament no ho hauria aconseguit!

Encara que facis les fotos per tu, veient que tenen bona acollida, et plantejes seguir exposant?

No és un tema que em tregui la son realment, no és el meu objectiu, tot i que si surt l'ocasió benvinguda sigui. Però no faig les fotografies pensant en mostrar-les en una exposició.

Dius que el teu estil és clàssic, sempre treballes en blanc i negre?

Sí, sóc molt clàssic. M'agrada molt la màgia del blanc i negre, la història, el pòsit que té. En part perquè el color no el domino, tot i que també en faig alguna, però no li trobo la mateixa força. O potser perquè són els colors que més veig al meu dia a dia, això m'ho va dir una clienta, una dona d'origen rus. És veritat que a la meva feina només veiem unes tonalitats molt determinades: els colors de l'acer, de la ferralla, etc. No veus mai colors fluorescents, ni grocs, ni fúcsies...

Així no edites ni retoques les teves fotografies?

No. El *Photoshop* no el faig servir. Només les reenquadro una mica, si fa falta, i reforço el blanc i negre perquè ha de tenir força, ha de ser una mica *punky*, contrastat, sinó tot resulta molt grisós. Però no faig cap més retoc. Avui dia es treballa molt amb l'edició per capes, però per mi, cada capa que poses sobre un rostre li treus personalitat. El retrat ha de ser tal com veus a la persona.

Amb les xarxes i els mòbils, s'ha perdut la consciència del que és fer una bona fotografia?

Sí, sobretot qui no coneix una mica la professió, pot pensar que avui dia fer fotos és molt fàcil, que es pot fer amb un mòbil. Però no és només prémer el botó, sinó que la fotografia ha de parlar, ha d'expressar alguna cosa. Quan has fet moltes fotografies, veus les que funcionen i les que no. No totes funcionen, però això no tothom ho veu, sovint val tot. En aquest aspecte jo no enganyo a ningú, els meus retrats són autèntics, ells són tal com són, no són actors, no són impostors, són guerrers del dia a dia.

No estilitzar la realitat, això avui dia gairebé és revolucionari...

Acaba de passar Nadal i als *stories* d'Instagram sem-

blava que tothom competís per qui tenia la millor tau-la, el millor arbre, qui tenia més regals, qui ha anat a esquiar... I a l'estiu qui fa el viatge més lluny o té unes millors vacances. Ningú explica els seus problemes i n'hi ha molts a la vida! És molt bonic escoltar la gent, intentar entendre altres mons, altres vides. Sobretot per ser conscients que hi ha qui ho ha tingut més difícil: no tothom ha tingut la sort de tenir una infància tranquil·la, una formació i educació bàsica, o no haver de tornar a començar a l'estranger.

Els protagonistes dels retrats van venir a veure's a l'exposició de les Bernardes?

Sí, molts van venir i em va fer molta il·lusió. En general els agrada veure's. Tenen el seu món i jo els respecto, dins les seves complicacions són feliços. Els agrada aquest estil de vida i és respectable. No es tracta de buscar el drama, ni de victimitzar-los. Al revés, es tracta de dignificar-los. Ells posen per les fotos, es posen guapos, s'ho prenen seriosament per sortir bé. El que passa és que la bellesa cadascú l'entén diferent, el cànon potser és algú ros amb ulls blaus, però per mi la bellesa no és això.

Buscar allò bonic on passa desapercebut. Salt és fotogràfic o "aesthetic", que diuen ara?

Clar, a mi m'agrada molt Salt, per mi és molt fotogràfic perquè és autèntic. Té molta més varietat. Molts retrats

dels que sortien a les Bernardes són saltencs i això també és molt bonic, veure com Salt ha acollit gent de molts llocs i ara són d'aquí, fan la vida aquí. Seria genial un dia dedicar-me per exemple a fer fotos a les places. Ara, aquí hauria de treballar amb color perquè no podria pas desapropiar tots els colors tan macos que hi ha!

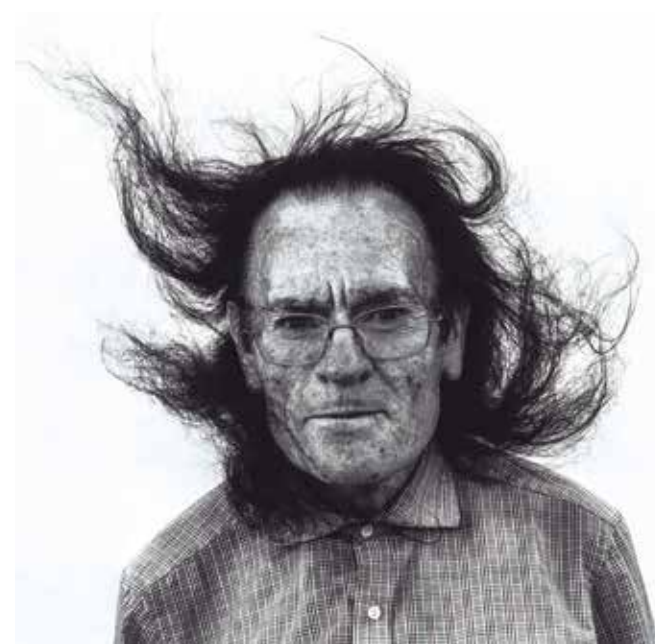
Quins son els teus fotògrafs de referència?

M'agrada molt Josef Koudelka, el seu treball anomenat "Gypsies". També m'agrada molt Alberto García-Alix, que va viure la "movida madrileña", també va ser tòxicoman i retratava sobretot els seus amics i tot aquest ambient. Ell fotografiava el que tenia al voltant i és molt interessant. També m'agrada molt la feina de Richard Avedon, sobretot el projecte «In the American West», perquè ell feia molts retrats a famosos però en canvi en aquesta ocasió justament fotografia gent del carrer, gent desconeguda. M'agrada molt perquè també utilitza un fons neutre, que és el que jo intento, que la persona ressalti i no es vegi massa el context.

Has de ser bon observador...

A mi sempre m'ha agradat fotografiar la gent, però al principi fa por. Però al fer classes a l'Eram, els professors em van animar, van veure que els retrats tenien alguna cosa diferent, gent molt autèntica. Però no m'ho hagués pensat mai recopilar tants de retrats i que això anés a tant... El secret del retrat és guanyar-te la persona, que et tingui confiança. Per això ensenyar-li la foto també ajuda molt, així veu que no hi ha res ocult, que s'hi veu bé, que és una foto digna. I això és el que em fa més il·lusió, que s'agradin a les fotos, potser fins i tot més que exposar!

Agnès Cabezas Horno

No us penso parlar de cap restaurant sinó d'un record tendre de la meua infància.

La Minuta era la meua amiga, una gosseta fox terrier blanca i negra amb qui vaig compartir jocs i enyorament quan jo tenia cinc anys.

El pare m'havia portat a casa l'àvia, a un poblet allunyat de la fam i els bombardeigs de Barcelona, en aquells últims mesos de la Guerra Civil, tan tràgics.

Els primers dies m'enyorava molt. No estava integrat al poble i no tenia cap amic.

Jugava sol "a baix a l'hort", un ampli pati tancat de darrera la casa convertit en hort.

Però aquest era també el territori de la Minuta que tenia el seu cau en els baixos de la casa, en el llenyer que donava a l'hort.

La Minuta tancada en aquell recinte també s'enyorava. Enyorava saltar i córrer pels camps olorant les seves flaires. El dia que sortíem amb l'àvia i ens l'emportàvem li deïem: "anem Minuta!" i saltava i grinyolava boja d'alegria. Potser l'enyorament ens va fer molt amics. El matí ja m'esperava remenant la cua i cridant-me perquè baixés. Érem companys de jocs. De vegades jo era un pagès i ella un cavall i li posava a l'esquena com a sàrria dues bosses lligades amb un cordill. O li feia arrossegar una capsa de cartró —el carro— i anàvem a buscar llenya o herba pel bestiar. El que més li agradava era que li tirés tronquets que ella em tornava. No se'n cansava mai. I quan sortíem a fora amb l'àvia per anar a la vinya o a berenar a una font, jo era un caçador i la Minuta empaïtava bordant els ocells, les papallones o qualsevol animaló que trobéssim.

Recordo com es va espantar un dia que amb l'àvia vam anar fins a la via del tren. Va passar un tren d'aquell temps amb la seva sorollosa màquina de carbó fumejant, esbufegant i fent tremolar el terra. La Minuta, que no havia vist mai aquell monstre, se'm va arraulir entre les cames i tremolava de por.

Encara que tingués el seu cau al llenyer, els vespres freds de l'hivern la deixàvem pujar a la llar de foc. Sota el banc d'escó hi tenia un cabàs per dormir. Em feia molta gràcia veure com s'hi posava: entrava al cabàs i estava uns minuts donant-li voltes com si es volgués mossegar la cua. Després es quedava quieta, cargolada com un tortell. Quan ja dormia venia silenciosament el gat i amb molta cura es cargolava al mig del tortell. Era una estam-

pa idíl·lica: gat i gos dormint juntets.

Al cap d'un temps, en acabar el curs escolar, el pare també va portar el meu germà, més gran que jo. Amb la seva companyia es va acabar el meu enyorament. Amb ell em deixaven sortir al carrer i ens vam fer amics d'altres nens del poble que també venien a jugar al pati de casa.

La Minuta va perdre una mica la meua amistat exclusiva però va guanyar molt en llibertat. La porta del pati restava oberta molta estona i ella ho aprofitava per fer un tomb pels voltants. I va tenir petits. Em feien molta il·lusió tan rodonets, movent-se talpers i mamant de la mare en un niu entremig dels feixos i la pinassa del llenyer.

Un dia vam sentir uns lladrucs esgarriñosos. S'havia escapat el porc i havia entrat al llenyer acostant-se al niu dels cadellots. D'una mossegada se'ls hauria menjat, però la mare els va defensar. L'escena era èpica: la gosseta amb els pels de punta, cridant i ensenyant les dents feia front al porc immensament més gros. Per sort vam arribar-hi a temps.

En acabar la guerra vaig tornar a Barcelona amb els pares, vaig anar a col·legi i la meua vida es va normalitzar. M'han vingut tots aquests records assegut en un banc del Passeig en veure passar una parella jove passejant amb un gos. Compréc que s'estimi un animal que pot fer molta companyia, i que sol donar mostres d'agraïment.

Poc després he vist passar una altra parella amb un nen petit dins d'un cotxet. Veure néixer un fill és com un miracle. Ser pare és un goig. I jo el tinc de ser pare de quatre fills i avi de sis nets carregats d'un munt d'il·lusions.

Joan Serrat

La

farmàcia

Horari:
dill-div 9:00 a 13:30 i 16:30 a 20:30 | dis 9:00 a 13:30

629 19 69 55 | lafarmaciaaguer@gmail.com

Carrer Major, 269 • 17190 Salt • Tel. 972 23 12 49 • www.lafarmaciaaguer.com

Rosa Aguer

MOMA
Ò P T I C A

Graduem lents amb efecte
Maquillatge

C/Major, 130
Bescanó (Girona)
☎ 872 071 995
📞 722 734 997

Silhouette®

de la D
perruqueria

C/ Major 198, Salt

TRACTAMENTS AMB PRODUCTES NATURALS

vintinon

PERRUQUERIA

ÍNGRID SÁNCHEZ c. Llarg 29 de Salt · 972 96 92 94 · 699 18 50 45 📞 📍

converses a mitja tarda

En Fèlix

L'art és quelcom que ens plau, que ens fa sentir emocions, i que a través d'ell veiem l'entorn amb altres formes. -Els genis no haurien de desaparèixer mai- vaig dir jo.

-Però seria injust per a la resta de mortals, va dir en Fèlix. Totes les persones tenen "genialitats" i, sobretot, són molt importants per a les seves famílies.

Ens trobàvem al despatx d'en Fèlix Mussoll, envoltats de llibres i de petits records i obsequis que han anat deixant coneguts i visitants de la seva parròquia, i així iniciàrem la nostra conversa.

Fèlix, explica'm una mica la teva trajectòria de vida. On vas néixer, què volies ser de gran? Com va sorgir la teva vocació?

-Sóc fill de Canet de Mar. Quan era jove vaig estudiar per ser delineant i vaig treballar a Barcelona. Quan som joves no sabem ben bé què volem fer en el futur, no sabem el perquè fem una cosa o una altra, perquè, al cap i a la fi, el contingut de les persones no és només fer, sinó SER. Això em feia pensar molt i un bon dia em vaig posar en contacte amb el Seminari de Girona i, després de donar-hi voltes, vaig aventurar-me a anar-hi. De fet, el que em va fer decidir ser capellà va ser veure que cadascú pot ser-ho a la seva manera, amb llibertat de consciència, segons la seva personalitat. Poder viure l'Evangeli segons la meua identitat és el que més em va ajudar. En la meua vocació, sempre m'ha agradat la relació amb les persones, conèixer altres formes de pensar, en aquest sentit vull ser molt obert. El diàleg amb la gent treballadora, humil, gent gran, gent jove, en ambients populars... fer comunitat i fer poble és el que sento que haig de fer.

A quantes parròquies has estat?

-He estat a Figueres, a Vila-roja, a Blanes, a Anglès, i ara a Salt. Anglès és un poble molt semblant a Salt, tradicionalment de gent treballadora i entranyable. A Blanes vaig estar amb en Miquel Àngel, que venia de Salt. Vam iniciar el Fòrum Joan Alsina de capellans oberts i crítics; creiem que l'Església s'ha d'obrir als nous temps,ensem que la línia conservadora no és el nostre camí a seguir, el que volem és evolucionar,

viure i ajudar a viure dins un món més real. Els anys ens han ensenyat que ens cal obrir la ment, cal entendre que l'Església ha de ser un lloc d'acolliment, oberta a tothom i sobretot plural i cal començar per la base. A Figueres coordinava nombrosos grups de joves, anàvem a colònies, campaments, rutes i, a partir de les vivències, intentàvem reflexionar, pensar noves maneres de viure i de veure la vida. A mi sempre m'ha agradat estar al costat del jovent, perquè ens aporten nous aprenentatges i punts de vista; no ens podem estancar, el temps corre i la societat s'ha d'anar humanitzant més i adaptar-se als nous reptes socials.

Tu no ets de Salt, però quants anys fa que hi vius?

-Salt és casa meua, fa més de 13 anys que hi visc i és com si fos d'aquí de tota la vida. Salt és un lloc on em vaig sentir molt ben acollit, m'interessen totes les activitats que es fan. Destacaria del poble la seva identitat, la seva diversitat, la interculturalitat. La convivència entre cultures és enriquidora, en aquest sentit hi estic molt a gust. Fa anys que a Salt estem treballant en el diàleg interreligiós, ja que el diàleg és indispensable, ens apropa a les persones. El diàleg no és només acceptar altres maneres de pensar, sinó entendre i valorar les diferències. És en la diversitat on hi trobem la complementaritat. No podem defugir aquestes diferències, perquè les persones d'altres nacionalitats i d'altres religions han de ser valorades pel que són. No podem imposar que tothom pensi igual, ningú és millor que ningú. Si vols que et respectin, respecta. Amb aquesta mentalitat ens és més fàcil la convivència. Els fills de les persones nou vingudes ens ajuden a obrir horitzons, ja que comparteixen diferents cultures sense problemes, parlen la nostra llengua que és la seva i s'adapten a les nostres activitats i tradicions que també són les seves.

Penso que això que dius és molt important per Salt. Explica-ho una mica més.

-Hem de veure que el nostre poble és heterogeni i valorar-lo tal com és. No hi pot haver ciutadans de primera i de segona, tots som de primera. Com més considerem els nouvinguts com a "nostres" més saltencs els farem sentir. La finalitat és fer un sol poble, plural i divers. Un exemple concret: tenim molt bona relació amb l'imam del centre de culte musulmà de la Mirona i sovint li dic: jo estic content que tu siguis un bon musulmà i tu has

d'estar content que jo sigui un bon cristià; a veure si arribem a ser-ho. El diàleg serveix per construir convivència i valorar-nos mútuament, deixant de costat els tòpics i prejudicis; el que ens apropa és comprendre i valorar les persones, saber el seu origen, posar-nos sempre en el lloc de l'altre..., quan més iguals ens sentim, més valorarem les persones, hem de suprimir les etiquetes, les persones no som productes.

Prenc nota del teu consell, està clar que quan es coneix una persona es valora molt més. Ens hauríem d'apropar una mica més als novinguts, no mirar-los com a "invasors" sinó com a persones que busquen un món millor i amb l'ajuda del català com a vincle, potser ens entendrem una mica millor, provem-ho!

-I tant! Provem-ho. La parròquia mateixa no és del mossèn, evidentment, és de totes les persones que se l'estimen i se la senten seva. A la parròquia de Sant Cugat hi ha una gran diversitat de grups i activitats, totes formem part d'una comunitat, amb tot un ventall de valors. Personalment, m'estimo molt la comunitat parroquial i els projectes

i accions les programem i les fem entre tots, el mossèn no fa i desfà, és un més de la colla. I sempre vaig aprenent.

Fèlix, jo també vull formar part de la colla, no vull ser diferent, simplement vull ser jo, i a la meua manera... sense etiquetes, sense números. Ens agraden les persones que sense fer soroll, van obrint portes, van fent camí dins d'un aprenentatge constant.

Júlia Pujolràs Casadevall

Reparem el teu ordinador
Som experts en informàtica i noves tecnologies

aceena
computers

c/ Major, 297 baixos 17190 Salt (Girona) · Tel. 872 017 957
email: girona@aceena.net · www.aceena.net
@aceenacomputers

cultura

CARANDELL ad BEETHOVEN

El 14 de desembre de 2022 a la biblioteca Octavi Viader de Sant Feliu de Guíxols es va presentar l'audiovisual de la Novena Simfonia de Beethoven i altres obres destacables de l'autor en motiu del 252è naixement del cèlebre compositor.

Un extens treball pictòric dins del projecte "Història de la Música", iniciat l'any 1989. Sobre una conjunció d'obres, s'ha format el volum de la Novena Simfonia de Beethoven.

De les simfonies de l'autor, la n.9, és la que té la força de transformació més profunda i la funció etèria més subtil; pel seu estat vibratori que

reben a l'escoltar-la.

La seva vibració augmenta en grau la nostra sensibilitat i ens condueix a un estat de claredat i serenitat. Doncs la Novena Simfonia brinda aquesta oportunitat.

Correspondència musical de Beethoven a la pintura

Els seus melòdics i apoteòsics compassos són materialitzats en color i forma com a resultat de la seva ressonant vibració, prosseguint el camí del bon ressorgir com a senyal de bondat i comprensió.

Culminant i fort és el fruit del seu llegat, amb el seu poder irradiant d'efectes translúcids esculpits en les seves obres.

Noves estances com a clarejats començaments que condueixen a la clarificació de pensaments i llibertat que, al mateix temps, sofreix una conversió cap al color i la forma. Seguint paràmetres universals -Regla d'Or-, de registre vibracional i forma.

"Gloriosa existència, interminable virtut", a Ludwig van Beethoven.

Carandell

Visita a l'escola FEDAC

El passat dimarts 17 de gener, dos membres de l'equip de redacció de la Farga, la Júlia i en Benet, vàrem fer una "petita classe" de com es gesta una revista.

L'escola FEDAC de Salt ens va convidar a que féssim una petita explicació sobre la revista saltenca, ja que els alumnes de tercer de secundària estan fent un projecte sobre comunicació, escrivint diversos articles de tipus periodístic, i els interessava saber com surt a la llum una publicació des del primer pas.

Vàrem explicar que La Farga va sorgir del Casal de Jubilats de Salt "La petanca". Unes quantes persones varen tenir la genial idea de fer un butlletí, que, més tard, es va convertir en revista. Actualment d'això ja en fa 44 anys.

Els passos per fer la revista són aquests:

Cercar autor per fer la portada

Cercar persona per entrevistar

Rebre totes les col·laboracions

Rebre tots els anuncis

Altres...

Enviar els textos al corrector

Posar tots els articles dins una carpeta

Posar totes les fotos en una altra carpeta, enumerant a quin article corresponen

Passar les dues carpetes a maquetació

Revisar primera impressió online

Una vegada donat el vistiplau, enviar-la a impremta

Distribució

Actualment som nou les persones que hi estem treballant, totes voluntàries. Som un bon equip i amb ganes de fer-ho millor cada dia.

Gràcies a l'escola FEDAC per donar-nos l'oportunitat de fer-nos visibles i d'agrair la feina que estem fent des del nostre petit raconet de Salt.

L'Equip de Redacció de la Farga

Sebas Parra (1946-2022)

El passat 1 de desembre ens va deixar qui fou col·laborador i membre del Consell de Redacció de la Farga des del 1991 fins al 1995.

Des d'aquestes pàgines, el nostre sentit homenatge al Mestre d'adults, així en majúscula, de tracte amable i cordial, tenaç i solidari. Impulsor, mestre i coordinador de la nostra Escola d'Adults, solidari, seguidor d'un altre Mestre, Paulo Freire: "l'educació no canvia el món, canvia les persones que canviaran el món". L'educació com a element de canvi. Aquesta va ser la seva lluita, posar a l'abast de tothom les eines per fer-ho possible: l'alfabetització i l'educació permanent d'adults, però també va fer seves totes les causes que ens atenyien com a poble: la normalització lingüística, la independència de Salt i la convivència. També va promoure l'agermanament amb el municipi nicaragüenc de Quilalí. Va ser un digne mereixedor del Premi Tres de Març el 1990 i el de Mestres 68.

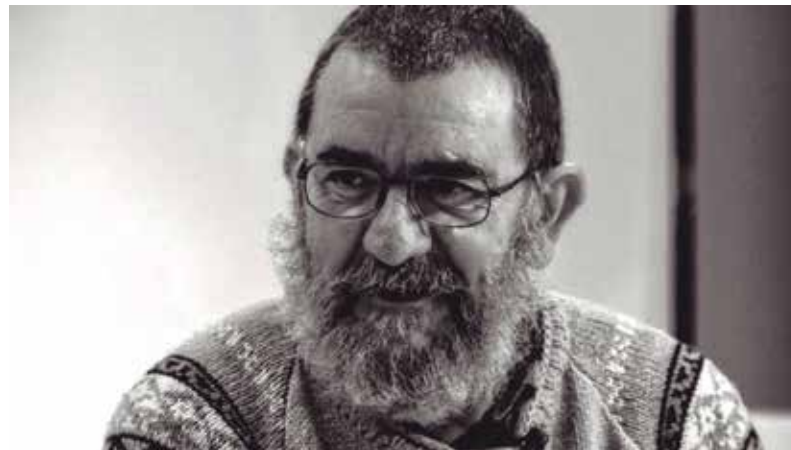
La nostra gratitud, Sebas, i la de tants saltencs i saltenques que t'han conegut.

Consell de Redacció

SEBAS PARRA I L'ESCOLA D'ADULTS DE SALT

L'Escola d'Adults (oficialment Centre de Formació d'Adults Les Bernardes) és una de les estructures ciutadanes més sòlida i més reconeguda de la vila de Salt. Assolir aquesta fita ha estat, evidentment, una obra col·lectiva que ha comptat, però, amb el lideratge, la continuïtat, el compromís i la visió del mestre Sebas Parra, que durant trenta anys hi va treballar i en va ser l'ànima. Sebas Parra va néixer a la Manxa l'any 1946 i va arribar a Girona l'any 1970 com a tècnic de l'empresa Rank Xerox (fotocopiadores). L'any 1975 va enllestir, per lliure, els estudis de Magisteri que havia iniciat molts anys abans a Albacete. Ell ha viscut pràcticament sempre a Santa Eugènia, i ha exercit com a tal, però la seva vida professional ha estat vinculada a Salt, de manera que no és pas estrany que l'any 1990 li fos concedit el Premi Tres de Març "per la seva lluita permanent per assolir el reconeixement de l'Escola d'Adults de Salt com a centre de formació permanent i per la seva voluntat de fer poble, amb totes les conseqüències".

Tot va començar l'any 1976 quan l'Associació de Veïns de Salt (que feia ben poc havia estat annexionat, contra la seva voluntat, a Girona) va prendre la decisió de treballar pel poble, denunciar les mancances i déficits de la vila, obrir espais democràtics aquells anys convul-

sos i, a la fi, assolir de nou la independència. Una de les seves iniciatives fou la d'oferir classes nocturnes i gratuïtes d'alfabetització i instrucció bàsica a càrrec de joves voluntaris. Un d'ells va ser Sebas Parra que, de dia, feia de mestre en una escola pública de Girona i, de nit, feia classes d'alfabetització a Salt.

En l'àmbit de l'educació d'adults, tot estava per fer: el Ministeri d'Educació espanyol considerava que l'analfabetisme era una cosa del passat i que no calia dedicar-hi cap mena de recurs. Però era mentida, i els mestres que havien començat a fer escola per a persones adultes a les Pedreres i a Salt van iniciar una lluita per mostrar aquesta realitat ignorada i reivindicar la necessitat de dedicar-hi recursos personals, més enllà del voluntariat. Amb un èxit relatiu, ja que el curs 1977-78 el Ministeri va dotar dues places de mestres d'adults a Salt (una de les quals seria ocupada per en Sebas) i l'Ajuntament de Girona va destinar una partida a pagar dos mestres a les Pedreres. Era només el començament perquè, amb l'arribada de la democràcia als ajuntaments, l'any 1979, aquesta lluita es va intensificar i va trobar una millor acollida, que es va concretar en el Pla d'ajut a l'educació d'adults a les comarques gironines, que va propiciar la Diputació de Girona i van signar diversos ajuntaments, entre ells el de Girona (que, en aquells moments aplegava també els pobles de Salt i de Sarrià de Ter) i contemplava una plantilla de vuit

educadors per a la ciutat.

A partir d'aleshores es va anar edificant la que acabaria essent l'Escola d'Adults més emblemàtica de les comarques gironines. Perquè va trencar amb el model tradicional d'educació d'adults, que venia a ser una mena de rèplica de l'escola primària, i es va gestar un model innovador, menys escolar i més social i comunitari, que tractava les persones adultes com a éssers capaços i competents, fruit de la seva experiència vital i professional, amb interessos i necessitats molt diferents dels infants en edat escolar. Això va comportar canvis substancials en l'organització i en el currículum, va obrir les portes a un munt d'activitats complementàries per connectar l'Escola amb l'actualitat local i mundial i, pel que fa a les metodologies i els recursos didàctics, es va emprendre una renovació pedagògica completa, que va tenir com a eix vertebrador el pensament i l'obra del pedagog brasiler Paulo Freire. No va ser fàcil, però. Es va haver de lluitar cada dia, cada curs, però es va aconseguir a base de militància, de formació permanent i especialitzada, de molt treball i de poder demostrar que els resultats eren bons.

Amb la intensa arribada a Salt de població d'origen estranger, la majoria desconexadors del català i del castellà i molts d'ells analfabets, l'Escola va haver de reorientar el seu Projecte Educatiu, ja que més del 60% del seu alumnat ho era. Van potenciar l'acollida i van vincular l'alfabetització a la lluita contra la discriminació i el racisme i a favor de les relacions interculturals i de la cohesió social. La manca de recursos i l'hostilitat de determinats sectors de la societat foren entrebancs difícils

de superar, però també es va fer bona feina.

L'equip directiu de l'Escola, tant el seu director, Sebas Parra, com el cap d'estudis, Joan Colomer, foren cessats el març de 2006: el Departament d'Educació apostava per un model d'Escola d'Adults més convencional i posava fi així a una experiència extraordinàriament il·luminadora i poderosa.

Sebas Parra es va jubilar de mestre l'any 2009 i va morir l'1 de desembre de 2022, víctima d'un càncer. Seria massa demanar que el Consell Escolar del CFA Les Bernardes i l'Ajuntament de Salt posessin el seu nom a l'Escola d'Adults que va ser la seva vida?

Xavier Besalú és membre del Nucli Paulo Freire de la Universitat de Girona

OBRA NOVA I REFORMES
TREBALLS DE PALETERIA

CONSTRUCCIONS
AURICH
TREBALLEM PER TU
DES DE 1958

C/ Miquel de Palol, 26, Bxs · 17190 Salt (Girona)
Tel. 972 40 13 28 · aurich@aurich.cat

www.construccionsaurich.cat

L'Escola La Farga de Salt i per extensió, tots els saltencs i saltenques, estem de celebració perquè aquest any fa 50 anys. Va ser inaugurada el 21 d'octubre de 1973 amb el nom d'Escuela Nacional Menéndez Pidal. A finals de febrer de l'any 1983, uns dies abans que Salt aconseguís la independència de Girona, es va canviar el nom per l'actual d'Escola La Farga.

El dia 26 de gener d'enguany es va celebrar una taula rodona a l'Auditori Coma Cros amb el títol "La Farga, 50 anys d'escola pública a Salt". L'acte es va iniciar amb els parlaments de l'actual directora, Natàlia Nadal, i de l'Alcalde de Salt, Jordi Viñas. També hi van assistir diversos regidors i regidores de l'Ajuntament de Salt i representants del Departament d'Educació de la Generalitat.

El grup de ponents, format per mestres, alumnes i mares de diverses etapes de La Farga, i moderats per Lluís Espuña, van compartir experiències i anècdotes. Les alumnes actuals i les ex-alumnes van destacar els bons records que guarden del seu pas per La Farga. Les mares que van parlar també van agrair la bona acollida que sempre han trobat a l'escola.

Tots els ponents van coincidir en el sentiment d'orgull

que tenien d'haver format part, en el passat o en l'actualitat, d'aquesta comunitat educativa. Lluís Espuña va destacar el caràcter innovador que sempre ha tingut l'escola i que els ha portat a ser reconeguts amb tres premis Baldiri i Reixach, un Premi Francesc Candel i a ser un referent educatiu per moltes escoles de fora de Salt. No van faltar, també, veus crítiques de membres de l'AFA que reclamaven més recursos i implicació de les administracions per evitar la segregació escolar.

L'acte va finalitzar amb l'actuació musical d'un grup d'alumnes de la Farga que van tocar diversos temes de percussió. La taula rodona va ser el tret de sortida de les celebracions que organitzarà l'escola durant tot l'any. Una de les activitats que es van anunciar va ser la festa major que es farà els dies 15, 16 i 17 de juny a La Farga i on es convidarà a tot el poble.

EQUALDENT
Odontologia avançada

Passeig Països Catalans 116
17190 Salt
Tel. 972 23 11 79
Fax 972 23 39 20
www.equaldent.com

TOTS ELS TRACTAMENTS AL TEU ABAST

En Joan d'Argent no era més que un home, això sí, era ric.

Si hom tenia un cotxe, ell en tenia deu, i dels millors. Si hom tenia una casa, ell en tenia dues mil i segurament més. De fet, de roba en tenia un magatzem. Es podia canviar cada cinc minuts i segur que al cap de l'any no s'havia posat mai la mateixa roba. Era molt ric, però no en tenia prou. La seva finalitat sublim era ser un multimilionari que aclaparés tots els diners del món.

El Senyor Joan va reunir al seu despatx els economistes de tots els seus negocis i els hi va proposar un repte. Com que les companyies de la llum, gas i aigua ja eren seves, dins la idea que els va proposar hi havia la següent estratègia: "Oportunament regalaré als ciutadans diners amb l'esperança de tornar-los a recuperar, perquè la gent té la mà foradada quan té diners i no solament gasta els regalats, sinó que n'hi afegeix dels seus estalvis". Al cap d'un temps ho va complir.

Els ciutadans estaven malalts d'un virus que es diu "consumir". Ell l'havia posat en circulació i que s'encomanava visualment mirant els espots publicitaris. Les persones miraven la televisió o les pantalles telemàtiques i zas! Havien de córrer a comprar. Els més prudents no podien aixecar la vista del terra, perquè si veien qualsevol pantalla que hi hagués un anunci quedaven atrapats pel desig d'obtenir el producte.

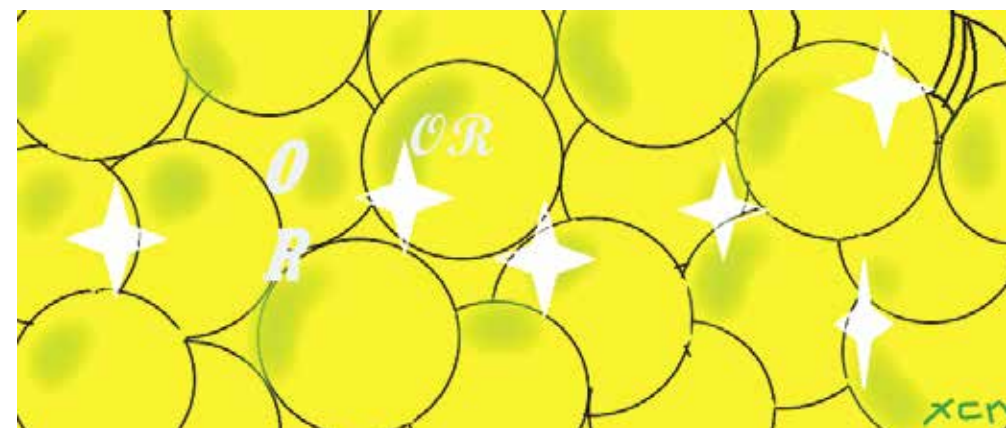
Tant era així, que les persones empobrien ràpidament. Tot era comprar i comprar...per tant, va arribar un dia que ell tenia tots els diners i ningú en disposava cap per anar a comprar. Ell havia coronat el piló de diners

de tothom i es va sentir immensament feliç. Tot era seu, com el joc del Monopoli, havia guanyat. Però la gent es moria de gana i tristesa, mentre que en Joan d'Argent gaudia en un gran edifici a les Bahames, folrat d'or i diamants.

Tot déu depenia d'ell. El menjar li sortia per les orelles. Mes assentat a la seva poltrona va sentir-se completat i va rumiar quina seria l'estratègia següent. De sobte va arrufar les celles i es va adonar que no tenia nous objectius. Ja que no podia disposar de més diners ni bens. Tot era seu. Es va posar vermell de ràbia i va començar a sentir un fort mal de ventre, acompanyat d'una paràlisi. Corrent el van portar a l'hospital. Els metges van estudiar el seu cas, però ell amb la cara rígida no podia dir res fins que va quedar paraplègic. Tots els diners que tenia apilonats no li servien de res per curar-se d'aquesta malaltia, no se'ls podia menjar i tampoc els volia donar.

Els ciutadans eren molt desgraciats, fins que van trobar una altra solució per poder menjar i viure serenament. Resulta que un pensador havia descobert un antivíric antic, que el varen anomenar "compartir". Les persones es varen començar, ràpidament, a sentir-se feliços. El que fabricava plats els canviava per pastes de sopa. El que fabricava cadires, per vi, oli o roba. Era una gran fira d'intercanvi i de cohesió social. Actuaven com havien fet les nostres societats antigues. A partir d'aquell moment, els diners van perdre tot el valor i l'avar va ser el més pobre de tots...

Xavier Cassany, gener 2023

CONFITERIA PASTISERIA MARGENAT

972 230 679 / 616 648 040
tanegram@msn.com
C/Abat Oliba, 10 Plaça Veïnat, Salt

Pastisseria Margenat
 PastMargenat

Recomanació de llibre

TÍTOL: La llibretera de París
AUTORA: Kerri Maher
TRADUCCIÓ: Eduard Sepúlveda
EDITORIAL: Navona
Primera edició: febrer de 2022

Amb aquesta novel·la t'endinsaràs a l'escena parisenca del període d'entreguerres, concretament, dels anys compresos entre 1917 i 1936. *La llibretera de París* (Navona) és una novel·la de caire històric que atrapa i sedueix des de les primeres pàgines, aconseguint fer de la no-ficció, un relat fictici apassionant. Es tracta d'una obra que ha tingut un gran èxit internacional, fins i tot abans de la seva publicació en llengua anglesa.

L'obra de Kerri Maher ve farcida de bona literatura i grans personatges del segle XX. Maher relata la vida i procés de fundació de la històrica llibreria de París *Shakespeare & Co*; un espai de trobada, reflexió, intercanvi i creació cultural que aplega artistes d'arreu del món en plena època efervescent. La protagonista d'aquesta història és la mítica Sylvia Beach (1887-1962), una jove americana amant dels llibres que el 1919 decideix obrir una petita llibreria amb el recolzament econòmic i moral de la seva família i amistats. Entre elles, Adrienne Monnier, estimada i companya d'ofici de la nostra protagonista. En aquest procés d'aixecar la persiana i tenint en compte les dificultats econòmiques i emocionals

que comporta l'ofici de llibretera, Beach congregarà a la seva llibreria grans figures literàries del segle XX, com són: Ernest Hemingway, Ezra Pound, Gertrude Stein, Francis Scott Fitzgerald i James Joyce. Amb aquest últim personatge es desplegarà l'altra gran efemèride que embolcalla i dona joc a aquesta novel·la. Coneixerem el procés de publicació d'una peça clau de la literatura contemporània i d'avantguarda, la qual va ser controvertida i prohibida a l'època, fet que seguirem des de ben a prop a través de la relació entre l'escriptor (James Joyce) i l'editora (Sylvia Beach) de la publicació d'*Ulysses*, l'any 1922, amb el segell de *Shakespeare and Co*.

CITA DEL LLIBRE:
«Aleshores, com si la llum del sol mateix els hagués conjurat, van entrar a la llibreria tres clients més que es van posar a deambular pel local, i va ser l'hora que la Sylvia es posés el barret de llibretera i els ajudés a trobar el llibre exacte que buscaven, l'exemplar que no tenien ni idea que volien, però que encara potser els canviaria la vida.»
La llibretera de París, Kerri Maher, 2022

Laura Tarrés Pidemont

Farmàcia
PLAÇA DELS PEIXOS
EL TEU CENTRE DE SALUT

Horari:
Dill-Div. 9:00 a 13:30 | 16:30 a 20
Diss. 9:00 a 13:30

Adreça: C/ Esteve Vila, 1 - 17190 Salt, Girona
Tel.: 972 97 83 76
Mall: farmaciadelspeixos@gmail.com
Web: farmaciadelspeixos.cat

cinema

Avatar. El sentit de l'aigua

Amb el meu grup habitual de cinema decidim anar a veure *Avatar. El sentit de l'aigua*, versió en català (ara més que mai). Arribem aviat i tenim temps de veure la gent que va arribant. Bàsicament, famílies amb mainada i crispets llestes per ser devorades. La pel·lícula és a punt de començar. Ens posem les ulleres 3D que són molestes els cinc primers minuts. Quan els ulls se t'hi han acostumat, l'últim que vols es treure-te-les per continuar submergida a les profunditats d'una bellesa imponent. No

va passar ni un minut de pel·lícula que vaig tenir clar que era a punt de veure una autèntica obra d'art digital. L'expressivitat facial dels personatges, la naturalitat dels seus moviments, la recreació dels espais, les textures de les roques, els boscos i el mar, el nivell de detall que té l'aigua i la il·luminació en les seqüències aquàtiques són espectaculars. Però la història és pobra, poc innovadora, no té substància i hi ha molts personatges que no aca-

ben d'encaixar i que es passegen per la pel·lícula sense massa res a oferir. Per altra banda, el missatge ecologista és massa simple per tenir-lo en compte. Se'm va fer llarga. Dues hores haguessin estat suficients per viure i visitar l'univers Pandora.

La música fa justícia al film. La banda sonora, que barreja sons orquestrals i electrònics, acompanya a l'espectador en un món d'avatars, humans i humanoides d'una terra blava i misteriosa.

No hi ha herois. No hi ha heroïnes. Els personatges (ells i elles) són vulnerables, no tenen super poders, no són salvadors del món; tenen valentia i resistència amb una immillorable aptitud física i amb una gran capacitat de connectar amb el seu entorn natural.

Cameron ha intentat mostrar uns personatges femenins com a dones independents que busquen sortir dels cànons establerts, però són els homes els que tenen el veritable protagonisme, són els que dirigeixen les converses i diàlegs de la trama i són els que prenen decisions. El poder de les dones d'Avatar se simplifica en la seva capacitat reproductora i en la cura de la família educada sota un estricte règim patriarcal. No anem bé James Cameron. Si us importa el destí d'éssers de cossos blaus de 3 m d'alçada creats en un laboratori, balenes gegants, grans batalles que semblen escenes d'un videojoc, amfitrions i refugiats, caçadors caçats, invasors humans i morts resuscitats...haureu d'esperar al 2024.

Núria Heras Colomer

Serveis integrals de jardineria

DECO JARDÍ

Serveis integrals de jardineria

- Manteniments de jardins particulars i comunitaris
- Treballs de neteja i posada a punt
- Retallar arbusts i tot tipus de poda
- Tractaments de plagues i preventius
- Servei personalitzat i tracte directe amb el client

Joan i Albert
www.lesplantes.net
albert@lesplantes.net
607 561 881

La saviesa popular acumula experiències de generacions i generacions durant centenars d'anys. Per les vivències i l'entorn cristià, ens arriba per tradició que **la setmana dels barbuts és la setmana més freda de l'any**. Actualment, a causa del canvi climàtic, les temperatures han anat canviant, però com a tradició hem de seguir el que explicaven els nostres avantpassats.

El nom prové de les barbes llargues, abundoses i espeses que tenen els sants d'aquests dies: **sant Hilari**, el dia 13; **sant Pau ermità** i **sant Maur**, el dia 15; i **sant Antoni Abat**, el dia 17. També se sol allargar la setmana fins a **sant Fructuós**, el dia 21, i **sant Vicenç**, el dia 22. Tot un reguitzell de sants barbuts que han donat peu a aquesta associació i relació entre el fred i les barbes.

Aquests sants sempre els trobem representats a les iconografies eclesiàstiques com a **personatges amb grans barbes**, d'aquí el nom de la Setmana dels Barbuts. **També hi ha qui inclou** entre aquests sants a **Sant Benet** i **Sant Efigi** (15 de gener), **Sant Faci** (18 de gener), **Sant Canut** (19 de gener) i **Sant Vicenç Màrtir** (22 de gener). **Durant aquesta setmana se celebren festes** a molts indrets de Catalunya, però sense dubte **la més popular és la de Sant Antoni Abat**, també conegut com a Sant Antoni del porquet, protector i patró dels animals. Al voltant d'aquest dia **moltes ciutats celebren la Cavalcada dels Tres Tombs**.

Què hi ha de cert?

Un cop més, la tradició popular té un **fons de certesa** i per

aquesta raó arriba als nostres dies. **Des del punt de vista climàtic**, és a dir, amb anàlisis durant més de 30 anys, **es confirma que el mes de gener a Catalunya és el més fred de l'any**, sobretot pels volts de

mitjans de mes. Això és així perquè si el màxim fred hauria de coincidir amb el solstici d'hivern, dia amb menor radiació del sol, que és, en definitiva, el motor de la nostra escalfor, la **inèrcia tèrmica de l'aire** fa que **el màxim refredament es doni a mitjans de gener**. En el cas de l'aigua, la seva **inèrcia tèrmica** és més lenta i trasllada el moment de l'**aigua del mar més freda a casa nostra cap a finals de febrer**.

Algunes dites populars catalanes es refereixen a aquesta setmana:

La setmana dels barbuts, setmana d'esternuts.

Entre sant Antoni i sant Sebastià, més fred que entre tot l'any fa.

Per sant Antoni fa un fred del dimoni.

Per sant Antoni gelades, i per sant Llorenç calorades.

Per sant Sebastià fa un fred que no es pot aguantar.

Per Sant Sebastià, tramuntana a l'Empordà.

Sant Antoni el gela, Sant Vicenç el mata i la Candelera l'enterra

En la història dels pobles es produeixen esdeveniments d'ordre social, econòmic o polític que acaben tenint una influència decisiva en el seu desenvolupament. En el cas de Salt, podem pensar en la implantació d'indústries tèxtils al segle XIX impulsada per l'existència de la sèquia Monar, o en els fenòmens migratoris peninsulars del segle passat i en els més recents d'arreu del món. En l'àmbit polític el fet més significatiu de les darreres dècades va ser el decret, publicat el 1974, un any abans de la mort del dictador, pel qual s'annexionava forçosament el municipi de Salt a la ciutat de Girona.

El resultat va ser nou anys d'annexió a Girona que, gràcies a l'arribada de la democràcia i a la mobilització dels saltencs, es van acabar amb un nou decret el 1983 -ara de la Generalitat recuperada- que retornava la independència municipal a Salt i ens permetia constituir el nou ajuntament propi i democràtic que va encapçalat l'alcalde Sunyer. Fa, doncs, quaranta anys d'aquell fet polític que, al meu entendre, va evitar el que semblava un procés inevitable de suburbialització del nostre entorn i la desaparició de la nostra consciència de poble mil·lenari. La qüestió va ser prou important i de conseqüències decisives perquè tingui sentit commemorar-la i aprofitar l'aniversari per recordar d'on venim, veure on som, i pensar el nostre futur comunitari.

Per tal d'aprofitar l'avinentsa, el consistori actual ha promogut tot un programa d'accions i actuacions que s'aniran desenvolupant durant els mesos que van del tres de març de 2023 al tres de març de 2024. El conjunt d'iniciatives s'han elaborat a través d'una comissió ciutadana i s'ha volgut, des del primer moment, que fossin compartides i participades per tots els grups polítics del consistori i totes les entitats del poble. La creació d'aquest programa començarà ben aviat, amb la

celebració del Tres de Març d'enguany que tindrà una connotació especial: excepcionalment, el lliurament dels tradicionals Premis Tres de Març serà substituït per un espectacle de "reconeixement a tota la ciutadania", que tindrà lloc en diverses sessions al teatre El Canal. Serà una ocasió per celebrar la nostra realitat compartida i tot el potencial creatiu que tenim els saltencs. Per marcar l'ocasió s'ha editat un llibre de clara vocació coral que recull impressions i reflexions d'una vintena de persones -amb els ex-alcaldes inclosos- i un vuitantena d'il·lustracions significatives sobre qui som i com som. El llibre, que serà lliurat als assistents als actes del Tres de Març, porta per títol, "El meu Salt i el del futur", i es presenta com un conjunt d'escrits on cada autor hi evoca la seva vivència del poble i reflexiona sobre el futur del nostre municipi.

Els actes previstos durant tot l'any i les iniciatives que puguin sorgir de les entitats s'aniran anunciant properament. No hi faltaran dos debats ambiciosos i necessaris: un sobre educació i democràcia i un altre sobre el paper de Salt en la realitat metropolitana. I passaran moltes altres coses. Ara, però, és moment de cridar tot hom a participar-hi generosament. És moment de recuperar aquell inici d'esforços conjunts que vam voler visualitzar el 1983 amb un govern d'unitat durant els primers quatre anys del nou ajuntament. És moment d'una modesta celebració, tot recordant que a Salt mai res no ha estat fàcil, però que tampoc ens ha mancat mai esperit de lluita ni capacitat creativa. Vol-dria entendre aquesta commemoració com un espai de tots, un espai de reflexió conjunta per encarar el futur amb objectius compartits.

Miquel Berga

Comissari dels actes per a la commemoració dels quaranta anys

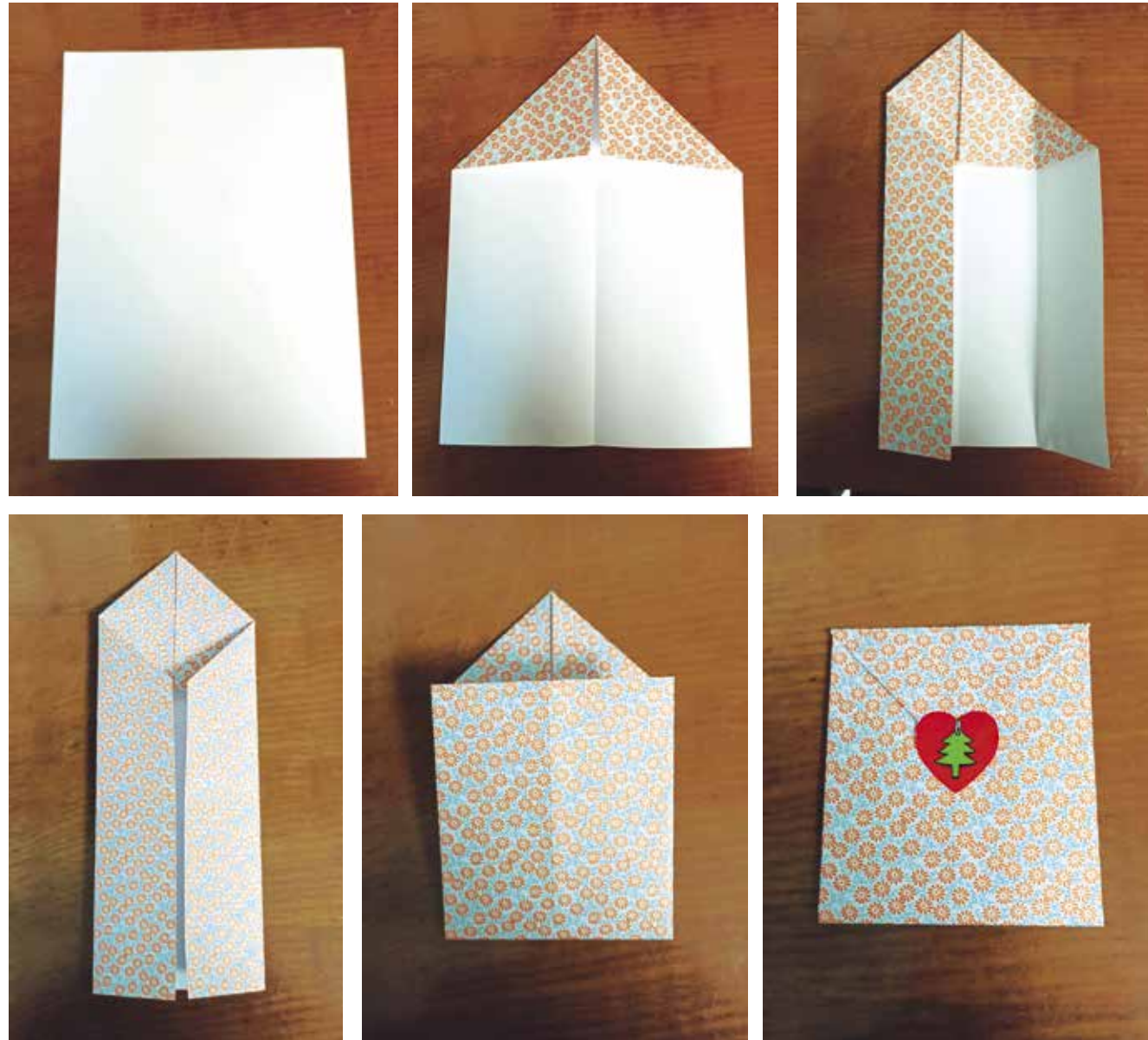
Miquel Berga
Comissari dels actes per a la commemoració dels quaranta anys de recuperació del govern municipal de Salt.

LES CASES TENEN MEMÒRIA

La vostra immobiliària de confiança
" Mes de 25 anys al vostre servei "

C/ Major, 243 17190 salt (Girona) Tel 972406734 · www.saltrealestate.cat

El procés per realitzar aquest disseny de sobre és molt senzill i avui en dia s'aconsegueixen uns efectes molt vistosos ja que podem escollir entre molts tipus de papers, de colors, decoracions, textures, formats i gramatges ben diversos.

Si observeu les sis imatges de la primera pàgina copsareu de seguida els diferents passos per realitzar el plegat! Com veieu, partirem d'un full DIN A4 amb una cara blanca i l'altra decorada, fet que ens facilitarà poder escriure un text o un poema a la cara que no té color.

- Situem de forma vertical sobre la taula el full amb la cara blanca mirant cap a nosaltres i realitzem un plec per marcar la seva mitjana.
- Dobleguem els dos extrems superiors fins a la línia del mig de tal forma que sembla que construïm el teulat d'una caseta.
- Pleguem la part dreta i la part esquerra del paper sobre la línia mitjana que hem marcat a l'inici i formem com una mena de fletxa.
- Es porta la part inferior de la fletxa fins allà on comença el triangle que recorda el teulat i es plega.
- El triangle superior es doblega sobre la peça formant la pestanya que tancarà el sobre amb l'ajuda de cola o algun adhesiu decoratiu

Aquest tipus de carta-sobre m'ha resultat molt útil durant les passades festes, ja que l'he utilitzat per fer petits embolcalls amb missatges personalitzats escrits al seu interior, que cada convidat a l'àpat de Nadal trobava en el seu plat al costat d'un tovalló de paper bellament plegat.

M'ha servit també per dignificar els regals en diners que acostuma a cagar el tió o ens deixen els Reis i sobretot per fer la carta als Tres Reis de l'Orient que el nostre net havia d'entregar als patges del campament reial. Tot i haver escrit ja una carta a ses Majestats per deixar al plat de casa, va voler fer-ne una altra per donar directament als patges, però no teníem cap sobre. Aleshores se'm va acudir ensenyar-li aquests quatre plecs màgics, i va quedar ben sorprès al comprovar com la mateixa carta que havia escrit amb tanta il·lusió es convertia tot jugant: primer en una caseta, després en una fletxa i finalment en un sobre on quedaven ben custodiades les seves peticions, desitjos i somnis d'infant de cinc anys.

Carme Garriga i Verdager

Hi ha plecs i jocs que havíem practicat durant la infantesa i semblaven oblidats, però de sobte poden aflorar i aportar-nos nous recursos per solucionar alguna necessitat del nostre dia a dia, massa enfeinat i estressat. Aquest plegat en forma de sobre es pot utilitzar com a tal, per guardar a dins un missatge, targetes, diners o petits objectes plans. Però també pot tenir una doble funció: per una part constitueix el suport bàsic on poder escriure un poema, una carta, realitzar l'esbós d'un dibuix...i per l'altra es pot convertir, només amb quatre plecs, en l'embolcall del missatge o del disseny que volem transmetre.

Quantes vegades de nena i joveneta l'havia utilitzat per escriure missatges que ens passàvem entre les amigues o fèiem arribar amb timidesa al nostre primer amor! De fet era un plegat après durant l'estiu a les tardes de costura, quan un grup de veïnes es reunien a l'ombra tot cosint i escoltant la ràdio, mentre a la mainada ens ensenyaven a fer ganxet, mitja o punt de creu.

Aquest plegat les cosidores el realitzaven sobre un rectangle de paper petit i fi i l'utilitzaven com a aguller per anar-hi guardant les agulles de cap (com es pot veure a la foto). La imaginació de la meua tia àvia anava molt més enllà i emprava aquests petits embolcalls tant per guardar-hi botons i materials de costura com per assecat-hi filets de safrà, herbes aromàtiques o altres espècies i condiments.

Salt, carrer a carrer

El carrer Llarg

Aquest carrer era l'antic camí ral, el camí públic de Girona cap a Amer que corria paral·lel al Rec. Aquí s'hi van construir les primeres cases entre mitges de pagesos i hortolans al segle XVIII. Aquestes cases tenien façanes similars amb entrades amples, aptes per instal·lar-hi negocis, un o dos pisos d'alçada i balconades de ferro. Al tram de la rectoria, tenien una entrada posterior pels carros, i el bestiar: pel carrer de la Processó o per l'actual Parc Monar.

Inicialment, el formaven dos carrers, el de Dalt, des de la plaça de la Vila fins a la plaça de Sant Jaume i el de Baix, que partia d'aquí fins al carrer de Sant Dionís. El 1897 en van canviar els noms. El de Dalt va passar a anomenar-se de Sant Josep i el de Baix, d'Hernán Cortés. El 1931 el de St. Josep passà a dir-se d'Ignasi Iglesias, dramaturg noucentista. Acabada la guerra, però, es va recuperar el nom del sant i s'allargà el carrer fins a la plaça del Pi. El 1984 el nou Ajuntament atorgà el nom actual de carrer Llarg.

Al ser un lloc de pas, aquest carrer va tenir una intensa activitat comercial des de principis del segle XX. Sobre tot entre 1930 i 1960. La gent hi feia la compra diària i els negocis els portaven les mateixes famílies propietàries. Molts pagesos obrien botigues per donar sortida als productes del camp i les hortes.

La instal·lació de la Gassol va influir molt en el desenvolupament comercial. Les treballadores aprofitaven el canvi de torn per a fer-hi la compra. També comprava aquí la gent de pas cap a Bescanó, Anglès o Amer o cap a Girona. Fins i tot la gent de Sant Gregori aprofitava quan el Ter anava baix i travessaven pel Pas d'en Prats. Eren temps d'adquirir només el necessari pel dia: l'arròs pel dinar, tres unces de formatge, mitja lliura o una lliura de farina, un petit d'oli o de vi i el pa amb la torna de coca si no acabava de fer el pes. Els botiguers fiaven i apuntaven els deutes dels clients habituals fins que cobraven la setmanada i podien pagar-los.

Can Cassià Busquet - 1920 (Arxiu Municipal)

Hi havia diversitat de comerços i es podia trobar gairebé de tot, però la majoria eren de queviures:

Can Cassià Busquet (també adrogueria), després ca

Antiga Pl. de Sant Feliu Entre 1899/1919. Al fons, can Panxut vell (Arxiu Municipal)

la Pepa Llac (llibreria, papereria i regals) i actualment centre de salut Equilibri, ca la Cileta (també pintures, en Benet Illa, nét de la Cecília Mitjà, va ser dels primers en posar el rètol en català), can Pere Torrent, can Torres (fruites i verdures i anys més tard Retratista), ca la Beba, cal Cigarro (fruites i verdures), can Maret (queviures i embotits), can Panxut, la Pesca Salada, ca la Ma. Oliveras (abans ca les Adrogueres Velles), can Toni (queviures i vins), can Mis (també lleteria), cal Ros Curt (verdures i fruites) i can Mademont, granaire. Carnisseries: can Xico Bonic, ca l'Àngel i can Julià (carn de cavall)

Fleques: cal Ros, després can Junquera i ara Currius (també pastisseria), can Pau Masó, can Sidro, can Parramon, can Daniel Geli (després llanes i jerseis), can Caió, can Peixet, també molí per moldre cereals que la gent portava i durant uns anys van cultivar xampinyons, can Flores, ca la Mita (vídua Serrat) i Pastisseria Font Barberies: can Rosendo (després bar Caniles), can Bernat

Peixateries: can Baldiri Feliu, can Camps, ca la Trilla, cal Ferrer de la Barba

Espardenyers: can Nesio (Nemesio Carles), can Paretas Sabateries: ca n'Angeló, can Rius, arreglava sabates, can Corominas, n'arreglava i en feia a mida

Bodegues: can Pons, can Pipes (tenien l'únic telèfon públic fa 70 anys)

Carboneries: can Xumeia, can Gelabert Merceries: can Moré, can Pepet de la Rossa Ebenisteria can Torremadé, feia mobles, després can Bonany, fuster, estanc can Pons, esparter can Serarols i després tintoreria, ca la Quimeta, perruqueria, can Julio, joieira, can Palmada, can Ramió, lampista, hostel i fonda can Palmada, can Carreter Pelut, les Comes, modistes, tenien noies a cosir, impremta can Trobat, can Fontanet, metge, can Dani Font, taller mecànic de motos i va participar en curses. Va llogar el seu local a en Josep Ma. Pibernat i Narcís Casas i fou la primera seu de Gas-Gas, Casino de can Ferriol (ara Bici Oci), tenia billars i pista per ballar amb orquestra.

Tocant a la plaça del Pi hi havia un distribuïdor de begudes Kas. A l'altra banda del carrer, encara hi ha les portes posteriors del Cinema Núria per on sortia la gent. A l'actualitat, el comerç ha quedat reduït a les fleques

de can Currius i can Parramon, Bici Oci, Perruqueria vintinou, el gimàs i centre de salut Equilibri i el restaurant can Muriel.

Com es pot llegir, els noms de les botigues de vegades coincideix amb el dels propietaris i d'altres és el motiu pel qual se'ls coneix. Aquest és un costum que es va perdent, però encara perduren els antics renoms.

A La Farga núm. 9 de 1980, en Pitus Geli, ja desaparegut, publica un recull fet per carrers. En reproduïm, literalment, els que ell adjudica al carrer d'Hernán Cortés: Can Garça, ca la Campanera, ca la Paua, can Barretina, cal Ros Flequer, can Patuques, ca la Beba, can Xicu Bonic, can Peret Falgueres, ca l'Espardenyer, can Peixet, cal Ferrer Francès, ca l'Adroguer Vell, can Pepet de la Rossa, cal Ferrer de la Barba, Ca la Siset, cal Capità de Lladres, ca la Quima Carbonera, can Mossén Catacruc, ca l'Esquerra, can Devesa, can Zori, can Tonet Barrera, can Caió, cal Ros Curt, ca les Olivades, can Jaques, cal Gravat dels Cabrits, cal Carreter Pelut, can Mató, ca la Carmeta Xerraire, ca l'Anneta Borica, can Massot, can Tetnons, cal Peroler, can Miquel Maspoc, can Bombedro, cal Petit Gravat, can Mules Seques, can Pistola, can Pavano, can Graneu, can Garigall, can Jaume Negre, cal Traginer, ca la Trilla, ca la Verònica, can Baia, can Calau, can Planes Ric, Cal Xamané, can Quim Murri, can Caseta, can Blai, ca la Xamfaina, can Paciència, can Quinze, can Casadellà, ca la Manela, cal Carreteric, can Xumeia, can Pascual, ca la Mas Morena, can Serra Hostaler, can Manuel, can Nic, can Ferragut.

La majoria de les cases s'han rehabilitat respectant, però, les normes d'urbanització.

Com a edificacions significatives destacariem la rectoria, les Dominiques, el casal de Jubilats i l'antic ajuntament.

La rectoria ocupa una masia construïda el 1728 (encara hi ha la inscripció a la façana sud, sota el rellotge de sol) que es conserva gairebé intacta. Està allunyada de l'església, a diferència d'altres llocs.

L'hort que envoltava la casa s'estenia fins al carrer de la Processó i abastava les Dominiques i el Casal de Jubilats. El rector vivia dels productes de l'hort i de les col·lectes de l'església.

Les Dominiques, actual FEDAC (Fundació d'Escoles Dominiques Anunciata del Pare Coll), es van instal·lar a Salt el 1892, primer al carrer del Rec i al 1894 al carrer Llarg, a l'edifici construït a la zona est de l'hort de la rectoria. Als seus inicis, les monges feien classes a les tardes per les nenes que treballaven al matí a la fàbrica. Fins al 1979, només hi havia nens al parvulari. A partir d'aquesta data l'educació és mixta. A l'actualitat tenen 345 alumnes entre Primària i Secundària i els mestres són seglars.

El Casal de jubilats va néixer a l'entorn de la petanca impulsat per en Pere Vilà Massachs. Exiliat a França després de la guerra, a la tornada, ja amb 70 anys, ensenyava aquest joc als joves a la plaça dels Peixos. Mossèn Joan Riu va proposar de fer-ho al pati de la rectoria. Més tard, a instàncies de l'amo de la Gassol,

Frederic Sanfeliu, la Mútua Tèxtil va finançar la construcció de l'edifici del Casal concebut com a centre assistencial pels treballadors, a la zona oest de l'hort de la rectoria.

A finals dels anys setanta es va fer una campanya per recaptar fons i aixecar el primer pis. Més de 40 socis van avalar amb crèdits per tal de fer-ho. A l'actualitat compta amb 416 socis.

El 1896 el municipi va adquirir la casa de can Palmada al xamfrà amb el carrer Fidel Aguilar i va instal·lar-hi l'ajuntament a la planta baixa, que hi va romandre fins al 1943, a excepció del 36 al 39 que es va traslladar a can Tarrés. També hi havia els jutjats. A partir de 1920, l'escola municipal ocupava el primer pis.

Com en d'altres carrers del poble, a sobre de l'antiga botiga de Can Panxut, a la cantonada amb el carrer de Sta. Afra, hi ha una fornícula dedicada, en aquest cas, a St. Feliu.

És un carrer estret en la major part del seu traçat. Només hi ha arbrat en els trams en què l'espai ho permet: un til·ler argentat davant de can Currius, til·lers americans davant l'edifici de ca la Cileta i també al final cap a la plaça del Pi.

Pilar Velázquez

Antic Ajuntament, 1890

Casal de Jubilats, Rectoria i FEDAC

Fonts consultades:
L'Abans, Salt, recull gràfic 1880/1965 i 1960/1985
Joan Boada, president del Casal de Jubilats, Mn. Fèlix Mussoll, Rosa Padrosa i escola FEDAC

El dret humà a l'aigua

"Vaig arribar a Catalunya amb la meua filla d'11 mesos fugint d'una situació molt complicada i violenta amb l'esperança de millorar la nostra vida. No tinc recursos per pagar el lloguer d'un pis i he anat a parar a un habitatge sense aigua. Vaig a la font a buscar-la. Costa transportar tota la necessària per cuinar, pels biberons, per la neteja,... i al principi, amb la criatura a coll, encara em costava més, ja que no tenia cotxet."

"Som una parella amb un fill menor que vam arribar al país per començar una vida nova. Després de deixar d'estar acollits per uns familiars i de no haver aconseguit un lloguer en cap immobiliària, vam patir l'estafa per un fals lloguer d'un pis ocupat en la que vam perdre una quantitat elevada de diners. Finalment, estem vivint en un pis buit propietat d'un banc, però sense electricitat ni aigua. Ara tenim sostre, però hem d'encendre espelmes o obrir llanternes per veure'ns-hi i hem d'anar a buscar aigua a la font propera per poder cuinar, netejar, rentar la roba,..."

Són dues històries reals de famílies que viuen en el nostre poble. Són situacions semblants a les que viuen moltes altres famílies i a les que costa donar resposta adequada malgrat els esforços dels Serveis Socials i d'entitats com Càritas, Casal dels Infants,...

En un estudi realitzat per Càritas Salt sobre 80 famílies, es va constatar que 30 d'elles (15 amb menors) no tenen subministrament d'aigua i n'hi ha 39 que tenen connexió irregular, amb tots els inconvenients que representa per a elles i pels seus veïns, sense obviar la font de conflictes que també genera. Del total de les 80 famílies de l'estudi amb dificultats d'accés a l'aigua, n'hi ha 55 amb menors.

Històricament, l'aigua s'havia tractat com un bé essencial gestionat per la comunitat. Amb la industrialització, al segle XIX, la distribució de l'aigua va anar passant a mans privades per interessos empresarials i s'ha anat convertint més en un negoci que no pas en un servei públic, que ha acabat generant desequilibris i injustícies.

Per sort en els últims anys s'està prenent consciència de la necessitat de revertir aquesta situació. En moltes poblacions es municipalitza el servei d'aigua potable, com és el cas de Girona, Salt i Sarrià. Des del mes d'octubre passat, el servei l'ofereix la companyia CATSA que és propietat dels tres municipis. Per tant, d'alguna manera, torna a estar a mans de la comunitat. Ara només cal que els governs municipals no en facin la gestió amb una visió mercantil, sinó social, entenent l'aigua com un bé comú i considerant el seu accés com un dret humà universal tal com és reconegut per les Nacions Unides des del 2010.

En les declaracions de les Nacions Unides s'especifica que el dret a l'aigua implica una dotació mínima a un cost assequible i la gratuïtat del servei pels col·lectius vulnerables.

A Catalunya, la llei 24/2015 garanteix el subministrament a persones vulnerables que no poden pagar els rebuts, és a dir, evita talls de subministrament, però

no evita l'endeutament i encara menys en garanteix l'accés a les persones que, amb una situació residencial tan precària, acaben vivint en règim d'ocupació, per força, a causa de l'emergència habitacional (preus elevats dels lloguers, manca d'oferta per especulació, manca d'habitatge públic, discriminació immobiliària per raons d'origen,...).

La declaració de les Nacions Unides sobre el dret humà a l'aigua i el sanejament, segons el Consell de Drets Humans, és legalment vinculable pels països que han subscrit el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (Espanya l'ha ratificat). Tot i així les lleis no acaben de respondre a les indicacions de les Nacions Unides. Hi ha una Directiva de la Unió Europea del 2020 que recull molt tímidament aquestes garanties i per la transposició a la legislació espanyola, s'està redactant un Reial Decret on s'ha de veure, encara, com les recollirà. Esperem que hi regeixi el principi del dret humà a l'aigua.

En les jornades de formació sobre la gestió de l'aigua en relació als drets socials organitzades la tardor passada pel grup DHAS¹, es van donar a conèixer nous models de la gestió de l'aigua i experiències municipals exitoses que faciliten l'accés a l'aigua també a persones que viuen en pisos ocupats. L'Observatori de l'Aigua de Terrassa i la implantació de comptadors socials per part dels ajuntaments de Terrassa i Blanes en són alguns exemples.

La municipalització de la companyia d'aigües a Salt, Girona i Sarrià ofereix als ajuntaments progressistes i amb sensibilitat social, l'oportunitat de garantir el dret universal a l'aigua potable, en condicions pròpies del segle XXI, i sense que la vulnerabilitat representi un factor discriminatori ni d'estigmatització. Esperem també que s'aprofiti l'ocasió, a més, per fer-ho amb criteris de transparència i participació.

Càritas Salt – Agrupació de parròquies.

1.- El grup DHAS (Dret Humà a l'Aigua i al Sanejament) està format per les següents entitats: Càtedra UNESCO de la UdG, Càritas, Casal dels Infants, Nou Sol i Enginyeria Sense Fronteres.

solidaritat

DOMÈNECH

FARMÀCIA ORTOPÈDIA

ORTOPÈDIA TÈCNICA A MIDA

C/ Llevadores 7, Salt
Tel 972 439 935
Mòbil 619 534 323
www.farmacianeusdomenech.com

NOVES INSTAL·LACIONS 200 m² DEDICATS A L'ORTOPÈDIA

Lloguer d'articles d'ortopèdia

DAVANT L'HOSPITAL SANTA CATERINA

Mitges de compressió

Ajuts pel bany Llits ortopèdics i grues

Anàlisi del peu i plantilles a mida

Calçat ortopèdic

Articles postoperatoris: calçat, walkers, genolleres...

Un dels aspectes fonamentals de la formació de la persona és acompanyar els nostres alumnes perquè siguin líders positius en el seu entorn i que tinguin voluntat de transformar el món que els envolta.

Ho fem amb moltes propostes que tenen voluntat transformadora i que tenen una aplicació directa en el dia a dia del nostre alumnat. Són projectes ApS (Aprentatge Servei) que permeten que els nens i les nenes facin aprenentatges mentre ajuden a qui més ho necessita i fan activitats per millorar la vida de qui els envolta.

Els projectes que ens permeten ajudar les persones són els més transformadors, els que responen a la finalitat real de la nostra escola i els que tant els alumnes com l'equip docent hi tenen més estima. Ens agrada fer projectes que millorin l'entorn i ens moguin per dins.

Des de l'escola creiem que tots els alumnes, independentment de la seva edat, tenen molt per oferir i ens agrada ajudar-los a que ho puguin fer i fomentar en ells la solidaritat, el respecte i l'estima per a tothom.

Els alumnes de Tercer de Primària són els encarregats de dinamitzar la participació de l'escola a La Marató de TV3. Estudien com són els mitjans de comunicació, les campanyes publicitàries, quina és la temàtica de La Marató... i engresquen tota l'escola a participar en les seves propostes. Enguany també han començat a fer una paradeta solidària per a recaptar fons. La campanya d'aquest curs ha estat tot un èxit amb un total de 1.039 euros recollits i que ja han estat ingressats al compte de La Marató.

Els companys de Quart de Primària han estudiat què és la pobresa i quines en són les seves raons. Han conegut l'entitat Càritas de Salt i han promogut una recollida d'aliments per les famílies més vulnerables del nostre poble. Aquest any hem descobert, a més, que tothom pot passar per una situació de pobresa i necessitar l'ajuda dels altres.

Un altre projecte que també ens commou molt profun-

dament és l'apadrinament dels avis. El porten a terme els alumnes de Sisè de Primària que durant el curs visiten diverses vegades els avis del centre de dia de Les Vetes. Fan jocs, manualitats, els canten cançons... i sobretot escolten els avis i els dediquen una estona de respecte i estima. Els nois i noies de P6 aprenen un munt de la gent gran i descobreixen que totes les persones són molt vàlides i mereixen que els estimin. La proposta dels alumnes de Tercer de Secundària també va destinada a la gent gran. És el projecte que s'anomena "Cartes des del cor". Aquesta activitat va rebre un premi ApS com a projecte transformador i innovador. Els nostres alumnes es cartegen amb avis de l'associació Amics de la Gent Gran. Amb aquestes cartes els nois i noies de la nostra escola entren en contacte amb els avis i es crea una relació d'amistat molt bonica; consells, confidències, bromes i records a través de cartes que són esperades amb molta emoció i estima.

Els projectes de la nostra escola van destinats a millorar el nostre entorn social, natural, urbanístic... actuem amb gent gran, amb veïns, amb entitats del poble, amb companys de l'escola, amb nens més petits o amb els boscos que ens envolten... el nostre objectiu final és transformar. Transformar durant tot l'any i sempre.

Equip docent de #FEDACSalt

La celebració dels primers 50 anys d'història del Col·legi Pompeu Fabra va arribar a la fi amb una exposició fotogràfica participativa al C.C. Les Bernardes. Del 15 al 30 de novembre, tothom qui va voler va poder gaudir de centenars de fotografies que mostraven com havien transcorregut aquestes cinc dècades de lluita, creixement, il·lusió, aprenentatge i innovació. L'exposició estava organitzada en cinc plafons, corresponents a les cinc dècades, que recorrien la història de l'escola des del 23 d'abril de 1971 fins al 2021. En cada plafó, primer en blanc i negre i després en color, es van poder veure fotografies de molts dels mestres i dels

alumnes que han anat passant per l'escola durant tot aquest temps; i també moltes de les activitats que s'han organitzat i que, avui en dia, encara continuen sent molt representatives de l'escola, com són el pessebre vivent, les festes de final de curs, els partits de bàsquet, les excursions i les colònies, entre d'altres.

En el centre de la sala d'exposicions, també hi havia tres vitrines amb objectes relacionats amb l'escola, com els primers butlletins de notes, l'equipament de bàsquet, orles, documents... I una projecció d'altres imatges de tots aquests anys que completaven les que ja hi havia en els plafons.

L'esperit participatiu del centre va quedar reflectit en aquesta exposició, ja que no només es tractava de submergir-se en els cinquanta

anys d'història a través de les imatges, sinó que tots aquells que havien format part del Pompeu i que s'identificaven en les fotografies, podien escriure en un document qui eren, què feien i on es trobaven en aquell instant.

Només ens queda donar les gràcies a tots els alumnes, mestres, professors i famílies que van col·laborar aportant instants d'aquests cinquanta anys i que van fer possible aquesta exposició fotogràfica.

Alumnes de 1r d'ESO de l'Optativa Fem de periodistes

MARIANO TULA S.C.

ELECTRICITAT - LAMPISTERIA - CALEFACCIÓ - AIRE CONDICIONAT - GAS

c/ Santa Afra, 15 - Tel. 972 24 12 47 - 17190 SALT (Girona)

El concurs nacional de jardineria Catskills ve a Salt

Enguanys la vila de Salt té el plaer de comptar amb un dels principals esdeveniments formatius i sectorials de l'àmbit de la jardineria a escala nacional, el concurs Catskills. Cada any l'organitza un Centre formatiu diferent i aquest any ha recaigut en nosaltres, l'Institut Salvador Espriu.

Aquest concurs agrupa les 14 escoles de jardineria d'arreu del territori català que imparteixen els cicles formatius de grau mitjà i de grau superior relacionats amb aquest àmbit.

L'objectiu d'aquest concurs és que un parell d'alumnes de cada escola prèviament seleccionats construeixin des de zero un petit jardí d'aproximadament deu metres quadrats. Per a poder-lo realitzar se'ls subministra a l'inici de la prova un croquis a escala que hauran de saber interpretar i executar amb tots els materials que disposen en un temps limitat i unes condicions predeterminades. Tots els equips hauran d'executar el mateix croquis. Aquest espai pot constar de tots els elements de l'àmbit de la jardineria, graves, terres, construcció amb fusta, sistemes de reg i material vegetal diversos.

Finalment, un jurat especialista format per persones de l'àmbit acadèmic i empresarial en valoren l'execució i premien el jardí més ben elaborat seguint uns criteris tècnics estrictes i prèviament consensuats pel comitè d'experts.

Aquest any, la jornada coincideix amb el Fòrum de jardineria, esdeveniment anual organitzat pel Gremi de Jardineria de Catalunya, que enguanys celebra els seus vint anys. En el mateix espai, i de manera conjunta i coordinada, hi haurà conferències, espais demostratius i tallers diversos relacionats amb la jardineria i paisatgisme.

S'espera una afluència de més de quatre-cents alumnes de les diferents escoles que participaran en els tallers i al concurs, així com més de tres-cents professionals a les conferències i diferents actes que es realitzaran.

Les jornades estan previstes a l'espai de la Factoria Cultural Coma Cros pels dies 22 i 23 de febrer. En aquest últim dia al matí es durà a terme el concurs Catskills a l'espai exterior de l'equipament.

Els jardins acabats es quedaran al llarg del cap de setmana següent per tal que tothom en pugui gaudir.

Ben segur que serà una molt bona experiència pels alumnes de les diferents escoles i per tota la gent que s'hi vulgui apropar. Desitgem molta sort al nostre alumnat.

Hi esteu tots i totes convidades!!

Departament de Jardineria i Floristeria de l'Institut Salvador Espriu

jardineria

Cobrellits

Funda nòrdica

Cortina nit i dia

Tot tipus de cortines

Tovallols

TEIXITS

Les millors marques al millor preu

LA QUALITAT EL NOSTRE SEGELL

P pàrquing gratuït per als nostres clients

**ROBA DE CASA - DECORACIÓ
PATCHWORK - MERCERIA
I TOT TIPUS DE TEIXITS PER VESTIR**

**C/ Major, 7 Salt - Tel. 972 231 372
www.teixitsagell.com**

Vendes per telèfon 649 424 887
i Whatsapp 649 424 889

Somiers i matalassos

Funda nòrdica

Cobrellits

Barnussos i tovalloles

Teixit tió

Teixit de monstres de colors

Teixit vestir

'Plaids' i coixins

Excursió a Barcelona: visita a l'hospital Sant Pau

El dia 13 de desembre es va fer l'última excursió de l'any 2022, al recinte modernista de Sant Pau, que fou projectat per l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner.

Els seus orígens daten de l'any 1401 amb la fusió de 6 hospitals que hi havia aleshores a Barcelona, gràcies al banquer Pau Gil, el 15 de gener de 1902 es va col·locar la primera pedra del nou hospital, un clar exemple del gòtic català, actualment patrimoni de la UNESCO per la seva singularitat constructiva i artística.

En la visita vàrem poder gaudir i conèixer els soterranis que comuniquen a tots els pavellons, que són veritables carrers on podien circular les ambulàncies.

Els seus pavellons foren dissenyats per proporcionar una millor recuperació, ventilació i millora sanitària. El fet de visitar el pavelló restaurat tal com era abans, ens va transportar al temps en què estava en actiu, realment era tota una obra d'enginyeria. També vàrem veure el quiròfan, on es va fer el primer trasplantament de cor a Espanya. Els jardins també estaven pensats per la bona recuperació dels malalts.

casal Les Bernardes

La visita va ser tot un èxit, tant per la seva organització com per les explicacions que ens varen donar.

Vàrem fer un bon dinar i seguidament ens traslladàrem de nou a la capital, on vàrem poder passejar una estona per les mítiques parades de la fira de Santa Llúcia. Una sortida molt interessant i molt agradable. Gràcies a tot l'equip i companys.

guem-los nets” Un dels murs està situat al davant de l'institut Vallvera (a la paret de l'antic escorxador) i l'altre a l'avinguda de la Pau.

Ens agradaria poder anar escampant *el logo* per altres racons de Salt i sobretot inculcar a les persones que el llegeixin que segueixin l'exemple, perquè **No és més net qui més neteja, si no qui menys embruta.**

En record al confiter del Veïnat

participar en alguna exposició col·lectiva.

Era tossut, però tenia bon humor, un bon humor que no va perdre fins als darrers moments.

Ell ens ha transmès, als fills, l'afició per la pintura, la música i el cinema i, en el meu cas, també la passió per escriure contes. Però, per damunt de tot, li estem agraïts, especialment, per la llibertat que ens va deixar per seguir el nostre camí.

Xavier Margenat

El 5 de desembre ens va deixar el meu pare, en Lluís Margenat, el pastisser del Veïnat, amb noranta-un anys a l'esquena. Inconfusible, amb la seva gorra de mariner i la pipa a flor de llavis.

El seu pare, l'avi Lluís, va inaugurar la confiteria el 8 de juny de 1929 a la

plaça de Sant Pere (actual plaça del Veïnat). Un any després es va casar amb Dolors Casellas i el 17 de juny de 1931 va néixer el primer fill, en Lluís.

Quan ell tenia dotze o tretze anys va morir el besavi Amadeu, qui ajudava a l'avi Lluís a portar la confiteria. A partir de llavors, en Lluís-fill va haver de deixar els estudis i posar-se a treballar a la pastisseria. No li ho van preguntar; no va tenir més remei que fer-ho; però va estimar-se l'ofici i s'hi dedicà amb passió, posant-hi el cor i l'ànima, amb tot el seu art.

Com que tenia inquietuds culturals i no va poder continuar els estudis, pel seu compte es va fer quatre llistes per ampliar els seus coneixements: les principals novel·les clàssiques (els primers temps en va llegir motlles de la col·lecció de llibres "puça"), els compositors de música clàssica, els pintors (li agradaven especialment els impressionistes) i les pel·lícules i directors de cinema. Darrerament, encara es va llegir l'Odissea, d'Homer.

Va pintar alguns quadres i va escriure tres contes que ell mateix es va il·lustrar amb aquarel·les.

Era un gran aficionat al mar; els estius navegava amb els fills amb la barca de vela que tenia a Palamós.

Als setanta anys, quan es va jubilar, ja no va fer més pastissos; es va apuntar a Belles Arts amb el mestre Lluís Mateu i va pintar un munt de quadres. Fins i tot va

Salt a debat

El grup Salt a Debat està format per persones diverses, la majoria d'elles jubilades, que ens reunim una vegada al mes per debatre temes actuals. Després de "debatre" en diverses ocasions el tema que ens preocupava i que ens segueix preocupant com és el de la NETEJA, vàrem proposar fer diferents actuacions:

- Parlar amb un representant de l'ajuntament.
- Anar a dos instituts de Salt i explicar als delegats de curs la importància que té aquest assumpte en la nostra població.
- Editar a la revista La Farga les impressions i comentaris recollits.
- Finalment, escriure en dos murs de Salt el nostre lema " **Els carrers també són casa nostra, mantin-**

Amb el fred i els canvis de temperatura, és normal que moltes persones estiguin constipades. I, per prevenir el refredat, en aquest article, et recomanem alguns **antigripals** i **vitamines** per tenir més fort el teu sistema immunitari.

Moltes vegades ens preguntem si el fred fa que ens constipem més. Sovint sentirem la frase tòpica: "Abri-ga't, que fa molt fred i et constiparàs". Però té alguna cosa a veure el fred amb els refredats?

Ara toca protegir-se del fred, cert, però això no signifi-ca que passar fred faci que ens constipem. El fred no és el causant dels refredats. El refredat i la grip són malalties causades per virus que es transmeten d'unes persones a unes altres. I els virus "viatgen" sobretot per via aèria a través de les gotetes originades en parlar, tossir o esternudar.

Però que en les estacions de l'any més fredes s'originin més constipats que la resta de l'any és per la combina-ció d'aquests factors:

- Les persones **conviu**en més temps en espais tan-cats per evitar el fred.
- **Passem més temps en zones comunes**, com oficines o col·legis, ja que aquestes estacions solen ser lectives.
- En alguns climes, **el fred i la baixa humitat afavorei-xen la sequedat de les fosses nasals** i les fan més susceptibles als virus.

Combatre el refredat, la grip i les patologies d'hi-vern quan arriba el fred

Per combatre totes aquestes patologies quan arriba el fred s'han de seguir una sèrie de pautes:

- Portar una **dieta equilibrada**.
- **No ser excessivament polits amb tot**, en el sen-tit que el nostre organisme ha de tenir fort el sistema immunitari i si el protegim massa es desacostuma de treballar (una mica el que ha passat ara amb tant de temps d'anar amb mascareta, que ha fet que el sistema immunitari estigui desentrenat i aquest hivern hi hagi totes les malalties juntes).
- **No beure alcohol**.
- **No fumar**.
- **Tenir una vida activa**, fer esport o exercici de forma regular.
- **Ser feliç** i evitar l'estrès.

Seguint aquests hàbits, el sistema immunitari està més

actiu i preparat per a combatre els possibles patògens que intentin provocar-nos una malaltia.

Quins són els millors suplementes per prevenir?

Es curiós observar els capritxos de la natura amb les fruites i verdures que ens aporta durant la tardor i l'hivern... Riques en **Coure**, **Vitamina C**, **Vitamina A**, **Magnesi**, **Calci** i **Zinc**, totes elles estimulants de la immunitat. No és cap casualitat.

Podem ajudar-nos de l'alimentació per estar més forts: **Probiòtics**: prendre'ls suposa un suport al sistema di-gestiu i sistema immunològic.

Magnesi: augmenta l'activitat de les cèl·lules encarre-gades de neutralitzar els virus. N'hi ha als naps i a les figues.

Coure: propietats antivíriques. Els trobem als naps, moniatos, carbasses, castanyes, magranes i bolets
Zinc: és important per a la defensa immunitària, perquè augmenta l'activitat dels limfòcits T. El trobem a naps, carbassa i bolets.

Vitamina A: un antioxidant natural que ajuda a protegir les mucoses i antivíric, que el trobem a moniato, car-bassa, aranja, magrana, figues.

Vitamina B: ajuda a enfortir el sistema immunitari.

Vitamina C estimula la proliferació de limfòcits T que ens protegeixen dels virus i es troba a cítrics, caquis, mango, magrana, carbassa, moniato i naps

Vitamina D: el seu consum ajuda a evitar les infecci-ions, perquè millora el sistema immune innat i adapta-tiu. N'hi ha al peix blau, rovell d'ou i xiitakes.

Vine i en parlem!!

L'equip de la Farmàcia Baleri Salt

FARMÀCIA BALERI

Carrer Pla de Salt, 15
A 5 minuts a peu de l'Espai Gironès

farmacia@farmaciabalerisalt.com | 972 44 10 01 | 690 06 07 21 | @farmaciasalt | farmaciabalerisalt.com

Implicació i compromís amb la teva salut

- + Programes d'acompanyament específic.
- + Equip format de professionals per conèixer-te i assessorar-te.
- + Visió integrativa per a la millora de la qualitat de vida.
- + Servei de comandes i reserves per WhatsApp.

CA L'ANDREU

DESCOBREIX EL NOU SERVEI A DOMICILI

COM FER LA TEVA COMANDA

- 1 Fes la teva comanda per telèfon o Whatsapp**
Comanda mínima de 40,00 €

☎ 972 299 815 📞 640 175 386

- 2 Comanda personalitzada**
Digues quins productes vols i les quantitats.

T'ho preparem per a congelar?

Si vols et preparem els productes per congelar, només cal que ens indiquis les quantitats de cada paquet.

- 3 T'ho portem a casa en 24-48h**
Digues l'adreça on us ho hem de portar.

El servei és gratuït!

LA TEVA COMANDA SENSE SORTIR DE CASA

CARNS
ELABORATS PROPIS

*Cuina*ts

Xarcuteria
FORMATGES

La vila de Salt és coneguda per la seva diversitat cultural, un fet que ensenya a tots els seus ciutadans i ciutadanes la capacitat per adaptar-se i respectar maneres de ser i viure molt diferents. Avui ens agradaria destacar una de les entitats de la ciutat que treballa diàriament per a la inclusió de les persones; estem parlant del Club Bàsquet Salt.

Inclusió. Aquesta paraula, que últimament ressona amb més força que mai dins la societat, sovint no deixa de ser una realitat utòpica en el nostre entorn més proper. Calen tantes mesures i tanta educació perquè la inclusió sigui real, que encara ara som a anys llum que aquesta esdevingui possible en la seva manera més íntegra.

Que encara estiguem lluny d'aconseguir la plena inclusió de totes les persones a la societat en la que vivim no vol dir que, entitats i organitzacions de la societat civil, no estiguin construint petits camins i ponts per afavorir la inclusió de la diversitat en el seu entorn més proper amb l'objectiu de fer sentir més a gust les persones dins el seu espai de convivència.

El Club Bàsquet Salt és una entitat altament inclusiva. En aquest escrit volem donar a conèixer la tasca que està fent, des del 2019, amb persones que tenen una discapacitat intel·lectual i del desenvolupament (DID) que els agrada practicar l'esport del bàsquet. Juntament amb la Fundació Elna per a la diversitat funcional, Entitat que treballa donant servei a les persones amb DID de la província de Girona, han posat en marxa la Secció d'Esport Adaptat del Club.

Fent una mica d'història comprovem com treballar en equip i perseverar amb unes idees i valors pot acabar donant fruits. Es va iniciar aquesta secció amb la participació de tan sols quatre esportistes. Des del moment de la seva creació el creixement ha estat exponencial fins a arribar, en l'actualitat, a tenir més de 24 esportistes organitzats en tres equips segons les seves capacitats: un equip d'adolescents, un equip de joves/adults, i un altre de veterans. Un veritable èxit pel Club i per a aquestes persones que, gràcies a aquesta iniciativa, tenen l'oportunitat de sentir que formen part d'un club esportiu d'igual manera que la resta d'equips, i participant de la dinàmica habitual d'un equip de bàsquet: entrenaments, disputar partits d'una lliga, etc.

La tasca del CB Salt i la Fundació Elna continua avançant amb fermesa i ja estan en condicions de presentar una altra iniciativa amb un projecte innovador que rep el nom de:

"Formació en entrenador de suport per a persones amb discapacitat intel·lectual"

Aquesta nova iniciativa pretén formar a persones amb DID, amb l'objectiu que puguin ser entrenadors de suport en un equip de bàsquet, d'edats compreses entre 6 a 12 anys. Actualment, després

de dues temporades realitzant la prova pilot amb quatre nois i noies, podem afirmar que està sent un èxit on totes les persones implicades. Joves amb DID, entrenadors referents i responsables del Club, n'extreuen molt bones conclusions sobre el seu funcionament i execució.

Ens agradaria destacar també que aquest projecte es troba en vies de consolidació gestant un estret acord de col·laboració amb la Federació Catalana de Bàsquet, Representació Territorial de Girona, que facilitarà la formació d'aquestes persones i els hi atorgarà una habilitació com a entrenadors de suport, si superen amb èxit, tant les pràctiques com els coneixements teòrics. Esperem que ben aviat l'equip del Club de bàsquet Salt compti amb la participació d'aquests nous entrenadors de suport.

Una prova més que, amb voluntat, paciència i perseverança, la paraula inclusió posada en dubte a l'inici de l'article, sigui possible en els pobles i ciutats del nostre país. Com hem comentat a l'inici de l'article, sovint aquest col·lectiu no gaudeix de les mateixes oportunitats de desenvolupament social, però gràcies a l'actitud inclusiva i acollidora que té la població de Salt, l'alcalde Jordi Viñas i especialment els responsables del Club Bàsquet Salt amb l'Albert Maruny al capdavant i l'estimat "Frosty", aquestes persones poden trobar una motivació en les seves vides, més enllà de l'àmbit laboral i familiar.

El més sincer agraïment i reconeixement a les entrenadores i entrenadors que voluntàriament col·laboren apostant perquè aquestes persones tinguin les mateixes oportunitats d'aprendre i formar-se. Tot plegat són petits passos cap a la inclusió real d'aquest col·lectiu i de totes les persones vulnerables amb risc d'exclusió social.

Equip de professionals de la Fundació Elna

www.fundacioelna.org

<https://clubbasquetsalt.wordpress.com/>

DESRATITZACIÓ

DESINSECTACIÓ

FUSTA

DESPARASITACIÓ

DESINFECCIÓ

Plaça de la Vila,
24 Local 3,
Salt 17190

www.foraplagues.com

9 7 2
4 4 7
2 2 0

Un dels actes emblemàtics, dels que s'han organitzat durant l'any 2022 per celebrar els 40 anys del Mercat Municipal de Salt, ha estat la col·locació d'una nova senyalització amb codi QR i l'apadrinament del Mural Ceràmic d'Emília Xargay, per part dels alumnes de Primer d'ESO de l'Escola FEDAC. Aquest centre escolar participa en el projecte Apadrinem Escultures dels Amics de la UNESCO de Girona, que té com a objectiu primordial: la descoberta de parc escultòric urbà per tal d'afavorir-ne el coneixement, estimar-lo, valorar-lo i prendre mesures per la seva cura i protecció. A Salt una vintena d'escultures ja estan apadrinades per diversos centres docents, entitats o associacions que participen en aquest projecte.

Però anem per passos, i recuperem petits moments de la història dels apadrinaments i agermanaments al Mural "La gent del Mercat" d'Emília Xargay Pagès (Sarrià de Ter, 1927-L'Escala, 2002)

Com ja sabeu es tracta d'un bell mural ceràmic de grans dimensions format per peces ceràmiques planes i amb cu-

riosos relleus de diferents formats i textures. S'hi aprecien clarament tres parelles de venedors o compradors del mercat que estan envoltats de productes propis de la peixateria, la fleca, la fruiteria. El Mural es va instal·lar a la façana principal del Mercat Municipal l'any 1982, en el moment de la seva construcció.

Cap a l'any 1981 l'Ajuntament de Girona i l'empresa constructora Mercasalt S.A. van convocar un concurs públic adreçat a artistes de comarques gironines amb l'objectiu de seleccionar el projecte del mural. El jurat va escollir la proposta d'Emília Xargay i del ceramista Jaume Marcó i sembla que el veredict va generar certa polèmica de la qual se'n va fer

ressò la premsa gironina de l'època. Durant la reforma del Mercat l'any 2004 es va restaurar i conservar l'obra original, tot i que la rampa d'accés a l'aparcament li treu visibilitat i una porta metàl·lica trenca la unitat del conjunt.

El 10 de juny de 2009, amb motiu de la celebració del cinquè aniversari de la seva reforma, els Comerciants del Mercat es van afegir al projecte **Apadrinem Escultures** convertint-se en protectors del mural, per celebrar-ho es va realitzar un emotiu acte d'apadrinament i signatura de compromisos amb l'assistència dels comerciants, el president Narcís Vicens, el gerent Jordi Fontanals, l'alcaldeessa Iolanda Pineda amb membres del seu equip govern, i els Amics de la UNESCO de Girona, representats per Dolors Reig, Roser Batlló i Carme Garriga. Prèviament a l'acte es van organitzar diverses activitats al Mercat per fer conèixer als visitants i compradors el Mural Ceràmic d'Emília Xargay i es va editar i distribuir una postal commemorativa amb un fragment del Mural i una breu explicació del mateix.

Durant el curs 2011-2012 va tenir lloc l'agermanament entre el Mural Ceràmic de Salt i el gres escultural de La Font de Sant Cosme i Sant Damià de Sant Julià de Ramis, també realitzat per Emília Xargay. Aquest gres el van apadrinar els infants d'Educació Infantil de l'Escola Castellum de Sant Julià de Ramis el 21 de novembre de 2011, i es va organitzar una visita pedagògica al mural amb una visita guiada al mercat, en la que els comerciants els van obsequiar amb diversos productes.

El mural ceràmic del Mercat també es va integrar a la Xarxa (Xarxa de poblacions que tenen obra d'Emília Xargay en espais públics) i representa a Salt en aquesta xarxa que està constituïda per les poblacions de Cadaqués, Girona, Llanars, Olot, Salt, St. Julià de Ramis, Sta. Coloma de Farners, Sarrià de Ter, Torroella de Montgrí i Tossa, a més de l'associació Amics de la UNESCO de Girona i l'Ajuntament de Sarrià de Ter. Una de les activitats promogudes per l'Ajuntament de Salt i els Amics de la UNESCO va ser una interessant conferència de la periodista Eva Vázquez (17 de novembre de 2014) que amb el títol "Emília Xargay: una artista "viril" va anar resseguint la biografia, la personalitat i l'obra de l'artista. Durant els últims cursos escolars, els alumnes de primer d'ESO de l'escola FEDAC de Salt han desenvolupat un projecte didàctic de descoberta, observació i coneixement del Mural Ceràmic i durant aquest any 2022 s'han convertit en els nous padrins. L'acte d'apadrinament amb diverses aportacions i parlaments es va celebrar el passat 21 de desembre de 2022 a les 12 del migdia, hi van participar activament un grup de nois i noies del FEDAC, amb la seva tutora i la directora del centre.

També hi eren presents com a padrins l'Associació de Comerciants del Mercat representats per Quim Vicens; Pep

Berga; la presidenta d'Amics de la UNESCO de Girona Ma Dolors Reig; Carme Garriga com a coordinadora del projecte Apadrinem Escultures a Salt i Mariona Ventura.

Per part de l'Ajuntament de Salt hi van assistir Nuri Heras, regidora de Cultura, i l'alcalde, Jordi Viñas, que va realitzar la cloenda de l'acte i la presentació del llibre editat pel consistori i coordinat per Sandra Casas "EL MERCAT DE SALT" (1982-2022), en aquest exemplar, que es distribuirà entre els clients del Mercat Municipal, es recull la història i la trajectòria dels primers 40 anys de l'equipament Municipal.

Es dona la coincidència que durant l'any 2022 també es van complir 40 anys del Mural ceràmic i 20 anys de la mort d'Emília Xargay i Pagès, fets que va ressaltar la presidenta d'Amics de la UNESCO, que va voler homenatjar l'artista Emília Xargay a partir de la lectura d'un poema que l'inoblidable Salvador Sunyer Aimeric li va dedicar al setembre de 1995 i el va cedir als Amics de la UNESCO perquè en fessin difusió.

A EMÍLIA XARGAY

Sou llum, sou aigua, sou sol, sou mar.

Sou un ventall de roses i clavells,
de mil colors.

Sou vida i pau, Emília.

Sou el pa i el vi i la claror;

la conversa dels ulls més nets;

la cremor tan nostra d'aquest mar,

d'aquest petit país

sempre en redreçament,

d'aquesta època barroca, difusa,

iconoclasta i sense nord.

Sou, i per molts anys,

l'arc confitent de Sant Martí.

(Salvador Sunyer i Aimeric)

Carme Garriga i Verdaguer

Ingredients:

- 6-8 galtes de vedella (entre 800 i 1Kg)
- 200 g de ceba
- 100 g de porro (només la part blanca)
- 60 g de pastanaga
- 75 g de tomata natural triturada
- 125 cl de Pedro Ximénez

- 250 cl de vi negre
- 150 cl de brou de carn
- 2 fulles de llorer
- romaní i farigola
- 50 cl d'oli
- pebre
- sal

Elaboració:

Poseu una paella al foc amb una mica d'oli i selleu les galtes de vedella, preferiblement desossades. Reserveu-les en un plat.

A la mateixa paella sofregiu-hi la ceba, el porro i la pastanaga tallat petit. Afegiu-hi una mica de tomata triturada i deixeu-ho coure tot junt. Quan estigui potxat, afegiu-hi les galtes de vedella que hem reservat i afegiu-hi el vi negre, el llorer, un polsim de les altres herbes aromàtiques i els 150 cl de bou de carn suau. Deixeu-ho coure tot junt fins que les galtes estiguin ben meloses. Llavors retireu les galtes i passeu la resta d'ingredients per un colador xinès.

Poseu la salsa resultant de nou a la cassola amb les galtes de vedella i el Pedro Ximénez i ho deixeu reduir tot junt durant una 15 minuts aproximadament i ja ho tindreu a punt de servir!

Recepta de la Sra. Maria Rodríguez Peral

del grup de Les Cuineres de Salt

Temperatures i pluviometria

Fonts: Gerard Taulé (Salt-XOM)

desembre de 2022

Dies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatura Mínima	2,6	3,6	-0,1	3,7	1,3	6,2	2,7	9,4	8,7	6,4	3,4	4,1	4,7	9,3	8,6
Temperatura Màxima	13,3	11,0	14,7	13,9	14,2	15,7	16,7	14,1	20,3	13,7	10,4	10,8	11,5	13,8	18,3
Mínima Parc Monar	0	1,3	-1,7	2,5	-1	4,1	3,2	8,2	7,1	8,9	2	2,7	3,3	8,4	9,9
Pluja/(mm)			2,7					1,7	1,1			2,4	7,5	1,8	8,6

Dies	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Temperatura Mínima	7,6	6,2	3,5	10,0	7,7	5,3	7,7	7,3	4,8	5,7	3,7	3,6	3,9	8,0	6,9	4,7
Temperatura Màxima	14,6	14,6	16,5	19,0	18,2	18,1	21,9	20,1	23,5	16,5	18,9	20,3	16,9	17,1	21,6	17,1
Mínima Parc Monar	6,9	7,7	1,8	10,7	7,8	3,5	5,3	5,4	3,2	3,3	1,8	1,3	2	7,9	3,8	2,5
Pluja/(mm)					0,6											

Dies de pluja: 8 Pluja acumulada: 26,6 (mm) Temperatura mínima: -0,1 el 3 de desembre
Màxim en un dia: 8,6 (mm) Temperatura màxima: 23,5 el 24 de desembre

gener de 2023

Dies	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Temperatura Mínima	13,6	11,3	12,6	9,7	4,7	4,2	6,0	11,9	10,8	10,9	9,2	14,1	10,7	11,1	11,7
Temperatura Màxima	24,9	23,8	23,9	22,3	18,5	20,3	21,3	22,3	23,6	22,5	20,4	21,3	21,7	20,5	22,1
Mínima Parc Monar	11,1	13,6	9,6	11,1	11,1	2,5	2,8	4,1	10,1	9,1	10,5	7,2	13,1	9,9	10,1
Pluja/(mm)					6					4,6		0,1			

Dies	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Temperatura Mínima	11,8	11,3	9,6	6,7	2,3	6,3	5,5	5,2	9,1	5,9	3,1	2,2	5,7	2,8	1,6	
Temperatura Màxima	23,1	20,7	20,6	15,2	16,4	16,6	15,8	15,4	20,7	19,0	18,0	15,2	17,3	14,5	13,3	
Mínima Parc Monar	10,7	12,9	9,9	8,4	6,8	0,2	4,8	4,8	2,8	7,7	7,4	0,8	0,8	6,3	1,1	
Pluja/(mm)	0,1			3,1			15				8,7			0,5		

Dies de pluja: 8 Pluja acumulada: 38,1 (mm) Temperatura mínima: 1,6 el 30 de novembre
Màxim en un dia: 8,7 (mm) Temperatura màxima: 24,9 l'1 de novembre

Resum meteorològic: novembre i desembre 2022

Novembre: ha estat un mes sec i tèrmicament molt més càlid del normal, és el novembre més càlid de la sèrie, amb 13,9°C de temperatura mitjana, el novembre de l'any 2006 és el 2n més càlid, amb 13,79°C de temperatura mitjana. La temperatura mitjana climàtica al centre de Salt del període 1999-2022, d'11,9°C, aquest novembre ha tingut una anomalia tèrmica positiva de 2,0°C.

Desembre: al centre de Salt 11,1°C de temperatura mitjana, és el desembre més càlid de la sèrie, temperatura mitjana de 9,0°C des de 1999. Ha glaçat un dia, el 3 de desembre al centre de Salt, -0,1°C de mínima absoluta. Ha plogut uns 23,7 mm de precipitació total aquest desembre a Salt

Gerard Taulé Codinach

Hospital Santa Caterina de Salt

Cada primer dilluns de mes no festiu, de 10 a 14, i de 16 a 20 h

Apunta't a donarsang.gencat.cat

[Twitter](#) [Facebook](#) [Instagram](#) [donarsang](#)

677 07 17 56

Salut/

GUDAYOL

AUTO TALLER DES DE 1928

AHIR, AVUI, DEMÀ

info@gudayol.com | www.gudayol.com

PLANXA, PINTURA
I MECÀNICA

C/ MARE DE DÉU DE LA
SALUT, 34, GIRONA
972 232 778

SERVEI OFICIAL I
EXPOSICIÓ DE VEHICLES

C/ MERCÈ
RODORÉDA, 13 i 20, SALT
972 243 749

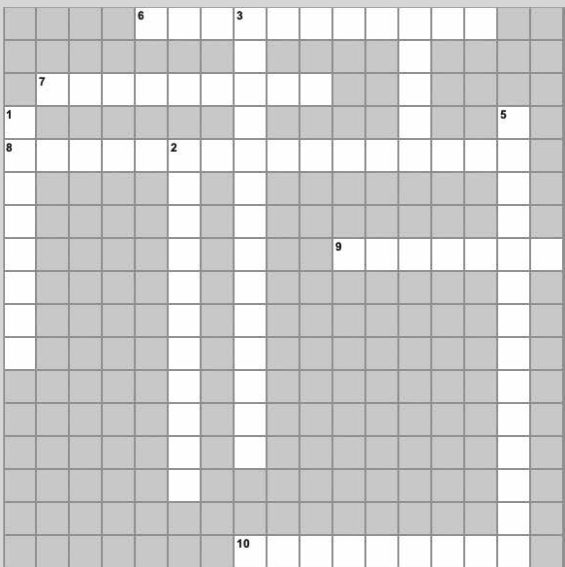
COTXES NOUS, KM 0,
GERÈNCIA, VEHICLES USATS

Adam Bibi	05/11/2022	Laye Sakou Camara	02/12/2022	Marianm Chentouf Laaouni	25/12/2022
Giuliat A. Callazos Hurtado	12/11/2022	Ixell A. Gamoneda Girón	03/12/2022	José Solano López	25/12/2022
Hagi M. Camara	12/11/2022	Farah Amine Barsanaa	05/12/2022	Diana Escarrà del Prado	26/12/2022
Mohamed Somidi El Mhamdi	16/11/2022	Ishah Aghaddar	05/12/2022	Reda Saoudi	27/12/2022
Eric Palomanes prades	18/11/2022	Mohamed S. El Qessomar Ezzekhari		Laia Alquézar Condom	28/12/2022
Khadija Treira Trera	18/11/2022	06/12/2022		Imad EL Muri	29/12/2022
Maria Ndimbalari	19/11/2022	Gianna B. Guiceno Pinoth	07/12/2022	Maryam Massaoudi	31/12/2022
Cristian T. Varela Montes	19/11/2022	Sara mouna	08/12/2022	Khadijatou Touray	31/12/2022
Aminata Coulibaly	20/11/2022	Mussa Cisse	08/12/2022	Lola Torrillas Domínguez	31/12/2022
Bruna Frau Ballesteros	20/11/2022	Jienabu Kanteh	09/12/2022	Riyad Kalla	31/12/2022
Layan Tijari	20/11/2022	Ali Amjahed	09/12/2022	Younes Abchrim	01/01/2023
Jesse Obernwa	21/11/2022	Rayhan F. Argueta Cruz	09/12/2022	Simón Miranda	02/01/2023
Aliyah Manneh	21/11/2022	Ghaith E. Baba	09/12/2022	Siga Sissoko	05/01/2023
Omar Gissokho	22/11/2022	Dion Leonor Lumanglas	10/12/2022	Omar Drammech	05/01/2023
Ilyas Boulejrouf Lakbir	22/11/2022	Jingchen Ma	13/12/2022	Jeremy Valle Monroy	06/01/2023
Kinan Toubi Mahdi	23/11/2022	Nayeli Santiago Navarlaz	14/12/2022	Thiago Miñagorri Mondragón	06/01/2023
Bakary Sidibe	23/11/2022	Roeya Abdessamie	16/12/2022	Omar Chadid	09/01/2023
Farwa R. Safdar	25/11/2022	Pau Palet Castellano	16/12/2022	Leila Baena Padilla	11/01/2023
Marianna Company Hinojosa	27/11/2022	Hafsa Achoukhi	18/12/2022	Hanan Brighch	13/01/2023
Tasmin Achorak	28/11/2022	Roger Cassà Oliveras	18/12/2022	Aicha Elbaghati	20/01/2023
Mariam Missaoui	28/11/2022	Ramatou Bah	19/12/2022	Anand Kaur	21/01/2023
Adiel Castillo Guzmán	29/11/2022	Fatima Sissoko	19/12/2022	Panthjcet Singh	21/01/2023
Hawa Diabite	29/11/2022	Lina Kouch	21/12/2022	Abril Lozano Duarte	21/01/2023
Yacouba Sidibe	30/11/2022	Asier López Martínez	21/12/2022	Yichen Chen	22/01/2023
Triana Egea Cartajena	01/12/2022	Briç Marcó Bonet	23/12/2022	Nana Sidibe	24/01/2023
Ahmed Farsi Gaonar	02/12/2022	Dara X. Quinde Zerón	24/12/2022	Dounia Ouabi Jeddi	25/01/2023

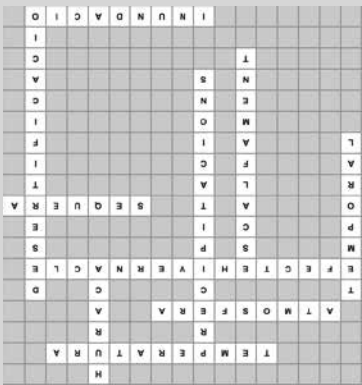
Othman Barkal		Carmel Farrés Juidias		El Arabi El Guaddari Bouhdid	
Houda Atajjiou Fehmi	26/10/2022	Gladys Gavarrete Díaz	02/12/2022	Najat Dahi	13/01/2023
Salvatore Vallifuoco		Francesc Carnicas López		Mohammed K.El Gormat	
M. Loveta León Annicchiarico	07/11/2022	Jennifer Garcia Moereno	03/12/2022	Núria G. Mendoza Mendoza	13/01/2023
Noureddine Boudchichi		Abdelilah Mankou Mazani		Oscar Muriel González	
Iman Gaougaou Afrandouch	18/11/2022	Fadoua Lamchachi	16/12/2022	Iulia David David	21/01/2023
Mohammed Sefyoun Largo		Othmane Maachou El Karouni		Mainor A. Vidaur Cáceres	
Fatima Ouali	21/11/2022	Fouzia Elbaroudi	16/12/2022	Adhari C. Aguilar López	27/01/2023
Nabil El Arguioui Lakber		Mohamed Elbaghati		Santiago Besalú Tixis	
Yassmina Astitou	22/11/2022	Zulma E. Portillo Romero	23/12/2022	Elveria Viñolas Pousacoma	27/01/2023
Mahamadou Manneh Dansira		Raúl Rivas Pardo		Edizon J. Cáceres Mendoza	
Oumou K. Daou Diallo	02/12/2022	Alejandra E. Meraz Espinosa	12/01/2023	Brisa P. Galeas Rodas	27/01/2023
Omar Ouali El Hassan		Abdelali Abdessamie Ab dessamie			
Rabea El Farhani	02/12/2022	Ibram Errich	13/01/2023		

Fina Centelles Adell, 67 anys	29/11/2022	Catalina Chamorro Rubio,87 anys	01/01/2023
Salvador Gibert Restudis, 84 anys	29/11/2022	Adela Arroyo Espinola,83 anys	08/01/2023
Luis Andrés Marqueta, 80 anys	28/11/2022	Jesús García de la Vega, 71 anys	08/01/2023
Pepita García Gómez, 91 Anys	01/12/2022	Angelina Ripoll Casals.93 anys	08/01/2023
Cecilia Vales Claparols,73 anys	02/12/2022	Rosa Serrat Rovira, 94 anys	08/01/2023
Pere Fornells Pinsach,85 anys	03/12/2022	Amparo Carre Carreras,91 anys	13/01/2023
Maria Dolors Pastells Nogué,72 anys	05/12/2022	José María Lara Cabezas,74 anys	13/01/2023
Josep Negrell Costa,87 anys	05/12/2022	Martí Bernardo Batallé,90 anys	15/01/2023
Lluís Margenat Casellas,91 anys	05/12/2022	Rosa Soler Moret,87 anys	15/01/2023
Florentino Cano Alguacil,96 anys	11/12/2022	Josep Ros Fornells,93 anys	15/01/2023
José González Lavado,83 anys	13/12/2022	Miquel Genové Barrera,89 anys	18/01/2023
Martí Torrent Puig,91 anys	14/12/2022	Josep Maria Esteva Massallé,80 anys	18/01/2023
Dolors Prat Esparraguera,75 anys	23/12/2022	Leonor López López,93 anys	19/01/2023
Roser Garceso Montero,66 anys	24/12/2022	Rosa Oller Serra,91 anys	23/01/2023
Lola Bellera Codina,96 anys	30/12/2022	Carme Palou Gayolà,86 anys	24/01/2023

Encreuats

- HORIZONTALS**
6. Magnitud termodinàmica que posa en evidència l'energia tèrmica d'un cos amb relació a la d'un altre.
7. Es la capa de gas d'un cos celeste.
8. Fenomen natural de l'atmosfera, que absorbeix i remet radiació infraroja que emet el planeta. Contribueix a la regulació de la temperatura de la terra
9. Fenomen extrem amb absència d'aigua durant un període de temps
10. Desbordament d'un riu en sortir del llit aparent a causa d'una forta crescuda.
- VERTICALS**
1. Situació atmosfèrica que es caracteritza per precipitacions i vents persistents.
2. Acció d'escalfar o d'escalfar-se
3. Aigua que procedeix de l'atmosfera i que en forma líquida o sòlida es disposa sobre la superfície de la terra.
4. És una tempesta forta que es forma al mar i acostuma a provocar vents amb velocitats superiors a 120 km/h.
5. Acció de desertificar o de desertificar-se;

Solució

Sopa de lletres

Formatges del món

brie	camembert	feta	manxego
burgos	cheddar	gorgonzola	mascarpone
burrata	edam	gouda	rocafort
cabrales	emmental	havarti	

r	b	r	i	e	f	y	u	c	h	a	e	l	m	q
t	r	e	b	m	e	m	a	c	m	g	g	j	a	z
b	g	k	m	q	l	b	b	u	r	g	o	s	s	u
s	o	t	x	p	r	a	h	l	a	y	i	j	c	m
x	u	n	r	a	p	z	t	e	a	e	m	g	a	o
q	d	v	l	g	b	n	m	l	l	m	a	n	r	i
f	a	e	m	d	s	m	o	z	j	e	x	h	p	t
y	s	a	b	r	e	z	a	d	h	e	z	i	o	r
v	d	s	o	n	n	n	u	m	g	o	b	t	n	o
e	z	k	t	o	b	d	a	o	c	v	u	r	e	f
h	f	a	g	x	g	a	h	f	t	y	r	a	b	a
i	l	r	o	x	k	e	z	m	u	l	r	v	r	c
g	o	v	e	q	u	b	z	k	d	x	a	a	j	o
g	o	p	n	w	f	a	h	t	l	r	t	h	q	r
r	a	d	d	e	h	c	x	f	e	t	a	g	p	b

Farmàcies de guàrdia

Mes de febrer	Mes de març	PLAÇA DELS PEIXOS, Esteve Vila,1 - 972978376 Dies: 12 - 25 : 10 - 23
MIGUELEZ, Major, 20 - 972230568 Dies: 3 - 16 : 1 - 23		NIETO, Àngel Guimerà, 75 - 972233645 Dies: 5 - 18 : 3 - 16 - 29
ESCATLLAT, Guillerics, 60 - 972230103 Dies: 7 - 20 : 5 - 18 - 31		ORDIS, Pg. Països Catalans, 65 - 972237704 Dies: 6 - 19 : 4 - 17 - 30
JUBERO, Major,157 - 972233518 Dies: 17 : 2 - 15 - 28		MUÑOZ, Pg. Països Catalans, 145 - 972243412 Dies: 4 - 8 - 21 : 6 - 19
BALERI, Pla de Salt, 15 - 972441001 Dies: 9 - 22 : 7 - 20		ROSA AGUER, Major, 269 - 972231249 Dies: 2 - 15 - 28 : 13 - 26
DOMENECH, Llevadores, - 7-9 - 972439935 Dies: 11 - 24 : 9 - 22		NOGERA, Pg. M. de Camps, 20 - 972232578 Dies: 10 - 23 : 8 - 14 - 21
MORENETA, Moreneta, 39 - 972607237 Dies: 13 - 26 : 11 - 24		BROSSOLEY, (Espai Girones) - 972439189 Dies: 1 - 14 - 27 : 12 - 25

LA MIRADA INSÒLITA

Luis Mateu

19 - JA VENEN

